

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยว
ของกรมพิเศษที่ 5 หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
จังหวัดเชียงใหม่

พันตรีสมบัติ สิงห์แหลม

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กันยายน 2548

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยว
ของกรมรมพิเศษที่ 5 หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
จังหวัดเชียงใหม่

พันตรีสมบัติ สิงห์แหลม

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กันยายน 2548

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของ
กรมพิเศษที่ 5 หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

จังหวัดเชียงใหม่

พันตรีสมบัติ สิงห์แหลม

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

..... ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิริวินนท์

..... กรรมการ
23/8/17 17/5/17
อาจารย์ ดร.ปรีชา เจริญ

23 กันยายน 2548

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยเพราะความกรุณาและการช่วยเหลือจาก คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัช ตรีการศิรินนท์ และ อาจารย์ ดร.ปรีชา แจ็งเจริญ คณะกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง กระทั่งเป็นผลให้การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ ผู้ศึกษาวิจัยต้องขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ กรมรบพิเศษที่ 5 ผู้เป็นหน่วยดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว สถานที่ทำการศึกษาวิจัย ตลอดจนข้าราชการชุดครูฝึก ชุมชนครอบครัว ครู อาจารย์ และนักเรียนสถาบันการศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานศึกษาวิจัยเสร็จสมบูรณ์ดังปรากฏ

ขอขอบคุณ ศูนย์สงครามพิเศษ และหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านการใช้เวลาราชการบางส่วนเพื่อการศึกษาวิจัย ขอขอบคุณข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแฝกที่ได้อนุเคราะห์ช่วยเหลือด้านต่างๆ โดยเฉพาะคุณลักษณะ สิ่งแหยม ภรรยา คอยช่วยเหลือแนะนำ พร้อมเป็นกำลังใจเสมอมา สำคัญที่สุดคือ คุณแม่เฉลิม คุณพ่อขวัญ สิ่งแหยม พี่ น้อง สกุลสิ่งแหยม ผู้ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ในการศึกษาเล่าเรียนของผู้ศึกษา จนกระทั่งปัจจุบัน บารมีองค์ปู่เสียดมิง ผู้มีทิพยญาณซึ่งช่วยชี้ช่องทางจนสำเร็จด้วยดี

ในท้ายสุด หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาวิจัยขออภัยเป็นอย่างสูงต่อข้อผิดพลาด นั้น โดยผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานศึกษาวิจัยชุดนี้คงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร โดยเฉพาะกรมรบพิเศษที่ 5 ซึ่งเปรียบ ประดุจเป็นบ้านอันแสนอบอุ่น ตลอดช่วงระยะเวลา 20 ปี ของผู้ศึกษาวิจัย

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของ
กรมรมพิเศษที่ 5 หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน พันตรีสมบัติ สิงห์แหลม

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุชฺษา ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ
อาจารย์ ดร. ปรีชา เจ็งเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของการ
ดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่
และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 เพื่อวิเคราะห์ถึง
ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดบริการในโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 และ
เพื่อสำรวจหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว
กรมรมพิเศษที่ 5 และหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้นในโอกาสต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม โดยมีประชากร
กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดครูฝึก กลุ่มชุมชน (ครอบครัว) และกลุ่มอาจารย์
นักเรียน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มชุดครูฝึก กลุ่มชุมชน
(ครอบครัว) และกลุ่มอาจารย์ นักเรียนแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า การดำเนินงานโครงการ
ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง โดยกลุ่มชุดครูฝึก กลุ่มชุมชน
(ครอบครัว) มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ระดับปานกลาง
สำหรับกลุ่มอาจารย์และนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการท่องเที่ยว พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก
โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค การมีส่วนร่วมกับโครงการ
ท่องเที่ยวระดับปานกลาง ดังนั้น โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ควรดำเนินการกระตุ้นเตือน
ให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน (ครอบครัว) มากขึ้น การรณรงค์ให้ความรู้ความ เข้าใจสาระ
เกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาการท่องเที่ยว
แบบยั่งยืน การรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในกลุ่ม

เยาวชนผู้ร่วมกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบการมีส่วนร่วมจากชุมชนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5 ดังนี้คือ ควรเปิดให้ชุมชน (ครอบครัว) มีโอกาสเป็นส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวมากขึ้น การจัดการและการกระจายรายได้ที่เหมาะสมเป็นธรรมชาติ การแยกการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวจากงานปกติประจำกรมรมพิเศษที่ 5 การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เป็นระเบียบ สะอาด สวยงาม การบริหารการจัดการที่เหมาะสมเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการกำหนดราคาต่อการใช้บริการท่องเที่ยว ต่อคน ต่อครั้ง การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึก ให้ประสานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่มเป้าหมาย การจัด ชุดครูฝึกแบบมีการคัดเลือก บุคลิก ลักษณะ ทักษะการฝึก ความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ สิ่งสำคัญและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คือ การมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างดี

นอกจากนี้ การแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อาทิ องค์กรบริหารส่วนตำบล สถานีอนามัย หน่วยงานส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษาต่างๆ ชมรมอนุรักษ์พืชสมุนไพร ชมรมผจญภัยเดินป่า ชมรมจักรยานเสือภูเขา เพื่อส่งผลให้เกิดความหลากหลายต่อรูปแบบการท่องเที่ยว และส่งผลให้ประสบผลสำเร็จต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตลอดไป

Independent Study Title Problems and Obstacles of the Implementation of the 5th Special Force Regiment Tourism Project, Special Warfare Command, Chiang Mai Province

Author Major Sombat Singlaem

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayudhya Chairperson

Assistant Professor Pairat Trakarnsirinont Member

Lecturer Dr. Preecha Jengjalern Member

ABSTRACT

This independent study is designed to analyze problems and obstacles of the Implementation of the 5th Special Force Regiment Tourism Project, to survey the opinions of tourists and of the officers and people concerned with the Implementation of the 5th Special Force Regiment Tourism Project, to analyze degree of the tourists' satisfaction towards the tourism service of the 5th Special Force Regiment Tourism Project, and to seek for solutions to problems and to find out benefits resulting from the improvement of the 5th Special Force Regiment Tourism Service and Special Warfare Command for a further success.

Data collection is made by means of questionnaire and interview held with three groups of sampling units, which consist of trainers, community and families, and teachers as well as students.

Results of the study are summarized as follows:

These three groups of sampling subjects, which consist of military families or community, teachers as well as students, and trainers express opinions that the Implementation of the 5th Special Force Regiment Tourism Project encounters the problem and obstacle of project participation and of service use at a medium level; and the sampling groups of people and military families, and of the trainers are also satisfied with the Implementation of the 5th Special Force Regiment Tourism Project at a medium level; while teachers and students group are

satisfied at a high level. However, all the three groups express opinions about problems and obstacles in the project participation at a medium level. Therefore, the above mentioned project should urge community (family) participation, and encourage them to learn more of the significance of the 5th Special Force Regiment Tourism Project, of ecotourism patterns, and of sustainable tourism development. Moreover, an ecosystem-awareness campaign should continuously be staged among the young participants in order for them to feel obliged to conserve natural environment so as to achieve the ultimate goal of ecotourism implementation, with emphasis on the sustainable tourism development and all community participation.

Based on the study results, the researcher would like to suggest that the 5th Special Force Regiment should give more opportunity to communities (families) to participate in tourism project, including distribution of equal and fair benefits, separation of tourism management from the 5th Special Force Regiment work, improving natural environment, and determining a fair fee for tourism service. In addition, the 5th Special Force Regiment should determine the training purpose in consonant with the target group purpose, and scrupulously select the training team who are endowed with good personality, skills, knowledge, competence and good conduct. And the most important is that the trainers in question are supposed to possess group psychology.

Besides, cooperation with other local organizations should be sought, such as Tambon Administrative Organization, Sanitary Station, Tourism Promotion Agency, Environment Club, Academic Institution, Herbs Club, Trekking Club, Mountain Bike Club, etc. In this regard, it is aimed to create a diversity of tourism patterns, which will lead to the success of sustainable tourism development.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)	6
2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)	11
2.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism)	17
2.4 แนวความคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน (Social Participation)	19
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	20
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา	29
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	30
3.1 รูปแบบการศึกษา	30
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
3.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	30
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.5 ประเภทของข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
3.7 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	33
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	34
บทที่ 4 ผลการศึกษา	35
4.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นชุมชน (ครอบครัว)	35
4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์และนักเรียน	49
4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูฝึก	64
4.4 การทดสอบสมมุติฐาน	80
4.5 สภาพปัญหาจากการสัมภาษณ์	87
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	89
5.1 สรุปผลการศึกษา	89
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	91
5.3 ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก แบบสอบถามชุดครูฝึก	98
ภาคผนวก ข แบบสอบถามชุดชุมชน (ครอบครัว)	104
ภาคผนวก ค แบบสอบถามชุดอาจารย์และนักเรียน	109
ประวัติผู้เขียน	114

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
4.2	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	35
4.3	จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
4.4	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
4.5	อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
4.6	รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
4.7	ความต้องการรายได้จากโครงการท่องเที่ยว รพศ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
4.8	ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
4.9	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5	39
4.10	ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	41
4.11	ความรู้เกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5	41
4.12	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ.	42
4.13	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.	42
4.14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ. ในระดับ	43
4.15	รายได้ที่ต้องการจากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
4.16	รูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
4.17	ลักษณะการมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ.5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
4.18	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้โครงการท่องเที่ยว รพศ.5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
4.19	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
4.20	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.21	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5	48
4.22	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.23	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.24	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
4.25	รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
4.26	สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
4.27	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
4.28	การเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
4.29	จำนวนครั้งการเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบ สอบถาม	52
4.30	การทราบเรื่องโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
4.31	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5	54
4.32	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูฝึก (ปัจจุบัน) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบเห็น	56
4.33	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของชุดครูฝึกที่ดี	56
4.34	ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการบริหารรายได้จากโครงการของผู้ตอบ แบบสอบถาม	57
4.35	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	57
4.36	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอาหารและเครื่องดื่ม/ปริมาณ ราคา ของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
4.37	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมราคาค่าใช้จ่ายต่อการร่วมกิจกรรม 1 ครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
4.38	ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มในรายการของผู้ตอบ แบบสอบถาม	59
4.39	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหลังจากที่ได้ผ่านการฝึกแล้ว	59
4.40	ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหากว่าสมมติเป็นหัวหน้าโครงการฯ	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.41	ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วไป รวมทั้งสถาบันการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
4.42	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5	61
4.43	ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนี้ต้องการให้ปรับปรุง	63
4.44	ความต้องการเข้าใช้บริการซ้ำของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
4.45	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
4.46	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
4.47	ยศของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.48	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.49	ระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.50	ความพอเพียงของรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.51	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.52	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4.53	ความต้องการรายได้เสริมจากโครงการของผู้ตอบแบบสอบถาม	68
4.54	มีประสบการณ์เป็นครูฝึกมาของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่	68
4.55	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	69
4.56	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	71
4.57	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ ธรรมชาติ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี	72
4.58	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพพื้นที่ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.59	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพอาคาร โรงเรียน ห้องอบรม พื้นที่ท่องเที่ยว	73
4.60	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพห้องน้ำ สุขา พื้นที่ ท่องเที่ยว	73
4.61	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรยากาศท่องเที่ยว	74
4.62	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมที่โครงการฯ ดำเนินการ	74
4.63	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบ สอบถามประสงค์ให้จัดเพิ่ม	75
4.64	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรายได้จากการมีส่วนร่วม โครงการท่องเที่ยวฯ	75
4.65	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรายได้ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม คิดว่าเป็นธรรมมากที่สุด	76
4.66	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงเครื่องช่วยฝึก	76
4.67	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจ ต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของครูฝึก	77
4.68	ความคิดเห็นของครูฝึกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแนวทางปรับปรุง โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5	79
4.69	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาจารย์และนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5	80
4.70	ผลการทดสอบความพึงพอใจของกลุ่มอาจารย์และนักเรียน ผลการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5	81
4.71	ผลการทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความคิดเห็นของชุมชน (ครอบครัว)	82
4.72	ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของชุมชน (ครอบครัว) ที่มีต่อ ผลการดำเนินโครงการมีปัญหาอุปสรรค	83
4.73	ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.74	ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก	84
4.75	ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว (อาจารย์และนักเรียน) ที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก	85
4.76	ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว (อาจารย์และนักเรียน) ที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเหตุให้เศรษฐกิจด้านการเงินของประเทศประสบปัญหาอย่างหนัก อาทิ ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศไทย ซึ่งประเทศดังกล่าวต้องกำหนดนโยบายรวมทั้งมาตรการต่างๆ เพื่อให้เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวโดยรวดเร็ว อาทิเช่น ประเทศเกาหลีใต้ รวบรวมทองคำและเงินตราต่างประเทศมอบให้รัฐบาล หวังช่วยประเทศชาติให้พ้นจากภาวะวิกฤติโดยเร็ว การระดมทองคำป่าช่วยชาติของหลวงตามหาบัว กำหนดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรม การแสวงหาเงินตราต่างประเทศเพื่อให้ระบบกลไกขับเคลื่อนด้วยดี พร้อมกันนี้การป้องกันการไหลออกของเงินตราต่างประเทศเป็นมาตรการชะลอความรุนแรงอาจเกิดตามภายหลัง การไหลออกเงินตราต่างประเทศเปรียบโลหิตไหลจากร่างกาย หากไม่สามารถหยุดการไหลลงยากต่อการรักษา อาจรุนแรงจนเสียชีวิตเป็นได้ ผู้คนหลังไหลถอนหุ้นจากสถาบันการเงิน หุ้นถูกเทขายต่ำกว่าราคาทุนเพื่อเอาตัวรอด ปัญหานี้ไม่ก่อรายได้ของสถาบันการเงินและธนาคารทั่วไป ผู้ประกอบการถูกยึดทรัพย์และถูกขายทอดตลาดราคาถูกให้นายทุนต่างชาติ เจ้าหนี้เดิมไม่สามารถซื้อทรัพย์คืนได้ ความร่ำรวยกลับเป็นความยากจนอย่างรวดเร็ว สินทรัพย์มีคุณภาพตกเป็นนายทุนต่างชาติ รัฐบาลเข้าบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยรวมสินทรัพย์คุณภาพต่ำจากสถาบันการเงินทำการบริหาร สินทรัพย์บางส่วนคงเป็นอนุสรณ์เตือนใจถึงผลการเปิดเสรีทางการเงินการคลัง โดยขาดมาตรการป้องกันผลกระทบ

มาตรการแสวงหาเงินตราต่างประเทศ เกิดขึ้นมากมาย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอีกมาตรการหนึ่งที่รัฐบาลกำหนดขึ้นโดยเน้นนโยบายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยตรงสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศ เป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจชาติเร่ร่อน โดยกำหนดให้ปี 2541- 2542 เป็นปี“ ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” Amazing Thailand (1998-1999) ผลการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าว ก่อเกิดรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทย (Domestic Tourism) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (Inbound Tourism) ห้วงปี 2542 เป็นจำนวนรวม 456,176.23 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: 2542) ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญยิ่ง และเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้หลักของประเทศ สามารถสร้างเสริมความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจประเทศได้เป็นอย่างดี

จังหวัดเชียงใหม่ ถือได้ว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้กำหนดการประชุมหน่วยงานเกี่ยวข้องการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนเมื่อ 20 - 22 เมษายน 2547 ณ โรงแรมเชียงใหม่ พลาซ่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อกำหนด แนวทางการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกำหนดให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นงานที่ทุก หน่วยงานต้องให้ความร่วมมือ โดยทุกส่วนราชการต้องมีหน้าที่ในการส่งเสริมกิจกรรมด้านการ ท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ให้การสนับสนุนแก่ส่วนราชการองค์กรทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเต็มความสามารถและต่อเนื่อง

กองทัพบก เห็นความสำคัญประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่ส่งผลดีทั้งต่อหน่วย กำลังพล ครอบครัวผู้ร่วมกิจกรรม และต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ สามารถเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เสริมให้กำลังพลอันจะทำให้สภาพเป็นอยู่ของกำลังพลดีขึ้น เพื่อเป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาล ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวในหน่วยทหาร กองทัพบก ได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการส่งเสริม การท่องเที่ยวกองทัพบก ขึ้นเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2540 โดยมี พลเอกสุรยุทธ จุลานนท์ อดีต ผู้บัญชาการทหารบก เป็นประธานคณะทำงาน จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตามลำดับขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ การสำรวจความเป็นไปได้ ความพร้อมของหน่วยงานและบุคลากร การให้คำแนะนำแก่ กำลังพล และหน่วยจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในหน่วยทหาร ผลจากการจัดการท่องเที่ยว ที่ผ่าน มาประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ สนใจสถานที่และแหล่ง ท่องเที่ยวในหน่วยทหารเป็นอย่างยิ่ง สาเหตุเนื่องจากหน่วยทหารไม่เคยมีโอกาสดูให้บุคคล ภายนอกเข้าเยี่ยมชมบ่อยครั้งนัก กิจกรรมเสริมที่สร้างขึ้น หรือกิจกรรมหน่วยมีอยู่เดิมแล้วสำหรับการ ฝึกเป็นปกติกล่าวคือ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก หน่วยบัญชาการ สงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี กองพลทหารม้า 1 จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราช อำเภอเมือง จังหวัด ลพบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็นหน่วยต้นแบบ การสนองตอบนโยบายรัฐบาล ด้านการท่องเที่ยว ภายในหน่วยทหาร หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ โดยกองกิจการพลเรือน หน่วยบัญชาการ สงครามพิเศษ เป็นส่วนราชการรับผิดชอบ วางแผน อำนวยการ กำหนดนโยบายการท่องเที่ยว กำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการท่องเที่ยว อนึ่งในการจัดการท่องเที่ยวในหน่วยนั้น ให้ถือ ว่าเป็นภารกิจรอง สำหรับภารกิจหลักคือ การป้องกันประเทศ การเสริมสร้างและพัฒนาความ มั่นคงภายในประเทศ หน่วยราชการที่มีศักยภาพ สามารถจัดการท่องเที่ยว และจัดกิจกรรมเสริม การฝึกได้ มีดังนี้ คือ โรงเรียนสงครามพิเศษ ค่ายเอราวัณ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี กรมรบพิเศษ ที่ 2 ค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราช อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี กรมรบพิเศษที่ 4 ค่ายสฤษดิ์เสนา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก กรมรบพิเศษที่ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

กรมรบพิเศษที่ 5 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวขึ้น เมื่อ 1 ตุลาคม 2544 (เดิมในนามกองพลรบพิเศษที่ 2) ดำเนินการดังนี้ การท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศ การจัดค่ายฝึกอบรบเยาวชน กิจกรรมเสริม ดังนี้ การดำรงชีพในป่า การกระโดดหอสุง 34 ฟุต สำหรับ ชุดครูฝึกจัดจาก กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2 โดยจัดหมุนเวียนรับผิดชอบเป็นวงรอบการฝึก โดย ฝ่ายกิจการพลเรือน กรมรบพิเศษที่ 5 เป็นฝ่าย อำนวยการ วางแผนและกำกับการปฏิบัติ สรุปผลการดำเนินการจัดการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมเสริมต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ปี 2545

- การเดินป่าเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐฯ จำนวน 9 ครั้ง จำนวน 24 คน
- การจัดค่ายพักแรมเยาวชนและจัดกิจกรรมเสริม จำนวน 25 หน่วย จำนวน 3,500 คน

ปี 2546

- การเดินป่าเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐฯ จำนวน 9 ครั้ง จำนวน 36 คน
- การจัดค่ายพักแรมเยาวชนและกิจกรรมเสริม จำนวน 19 หน่วย จำนวน 2,305 คน

ปี 2547

- การเดินป่าเชิงนิเวศ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐฯ,อังกฤษ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 4 คน
- การจัดค่ายพักแรมเยาวชนและกิจกรรมเสริม จำนวน 15 หน่วย จำนวน 1,724 คน

จากสถิติและข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวลดน้อยลง ในขณะที่รูปแบบกิจกรรมยังคงเหมือนเดิมกล่าวคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดค่ายพักแรมเยาวชน และกิจกรรมกระโดดหอสุง จึงอาจเป็นไปได้ว่า ผลจากการเปิดบริการนักท่องเที่ยวมานานนับ 10 ปี โดยไม่มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติที่เหมาะสม การมีรูปแบบที่ซ้ำเดิมไม่เปลี่ยนแปลงปรับปรุง เป็นเหตุให้ขาดแรงจูงใจดึงดูดนักท่องเที่ยว หรืออาจเกิดจากสาเหตุ ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยว ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความเหมาะสมในการจัดชุดครูฝึกเยาวชนซึ่งค่อนข้างอ่อนไหวและแตกต่างจากการฝึกทหารทั่วไป ความร่วมมือและการกระจายรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่นที่เหมาะสม เป็นต้น จากสาเหตุปัจจัยดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการท่องเที่ยว

ดังนั้น เพื่อเป็นการหาข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 ให้สามารถเป็นที่ดึงดูดใจแก่ประชาชนโดยทั่วไปให้มาท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะสำรวจถึงปัญหาอุปสรรคและความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการให้บริการจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาให้ปรับปรุงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน โครงการท่องเที่ยวกรรมรบบพิเศษที่ 5 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อสำรวจถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรรมรบบพิเศษที่ 5

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการโครงการท่องเที่ยวกรรมรบบพิเศษที่ 5

1.2.4 เพื่อสำรวจหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และเป็นประโยชน์ ต่อการปรับปรุงการท่องเที่ยวยของกรรมรบบพิเศษที่ 5 และหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาจารย์นักเรียนมีความพึงพอใจอย่างมากต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรรมรบบพิเศษที่ 5 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรรมรบบพิเศษที่ 5 มีปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

การท่องเที่ยว กรรมรบบพิเศษที่ 5 เป็นพื้นที่ของกองทัพบก โดยกรรมรบบพิเศษที่ 5 รับผิดชอบ และเป็นหน่วยดูแลรักษาการใช้ประโยชน์ เนื้อที่ 2,500 ไร่ โดยมีขอบเขตดังนี้ ทิศเหนือติดกองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 3 ทิศตะวันออก ติดแนวถนนเชียงใหม่ – ฟาง ทิศใต้ ติดกองพันสัตว์ต่าง กรมการสัตว์ทหารบก ทิศตะวันตก ติดเขตนวนอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ - ปุย

1.4.2 ขอบเขตด้านเวลา

1. การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารดำเนินการท่องเที่ยว กรรมรบบพิเศษที่ 5 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2547

2. การศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถาม การสังเกตการณ์จัดการฝึกอบรม และสัมภาษณ์ จากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่เดือนกันยายน 2547 จนถึงเดือนมีนาคม 2548

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อทราบถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5 และนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการจัดการด้านต่างๆ

1.5.2 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ให้การดำเนินงานประสพผลสำเร็จมากขึ้นในอนาคต

1.5.3 เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการจัดการท่องเที่ยว หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ให้เป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อไป

1.6 นิยามศัพท์

การท่องเที่ยวพื้นที่ทหาร หมายถึง พื้นที่จัดการท่องเที่ยวในกรมรมพิเศษที่ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

หลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การวางแผนการท่องเที่ยว โดยมีการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม การจัดการโครงสร้างพื้นฐาน และบริการท่องเที่ยว การสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (ครอบครัว) การจัดการตลาดท่องเที่ยวและบริษัทเสริมการลงทุน

การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การกำหนดกรอบ การพัฒนา ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม เพื่อการท่องเที่ยว กำหนดมาตรการป้องกัน การรักษาคุณภาพทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมชุมชนท้องถิ่น หมายถึง การส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนครอบครัวยุทธทหาร สมาคมแม่บ้าน มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ตลอดจนการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การส่งเสริมด้านการตลาดและบริการ หมายถึง การจัดทำโครงการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ทราบทั่วไปต่อสาธารณชน รวมทั้งการจัดการฝึกอบรม การให้บริการท่องเที่ยวแก่ชุมชนทหาร ครอบครัว ผู้ประกอบการ

การจัดการส่งเสริมการร่วมลงทุน หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีการร่วมลงทุนในกิจการท่องเที่ยว ในลักษณะการมีส่วนร่วมของบริษัทเอกชน ชมรมหรือสมาคม และการจัดสรรรายได้ที่เป็นธรรม รวมทั้งเป็นที่พอใจของผู้รับบริการ

แนวทางการเปิดพื้นที่และควบคุมการใช้พื้นที่ทหารเพื่อการท่องเที่ยว หมายถึง กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ กรอบ หลักการ เพื่อใช้เป็น แม่แบบรูปแบบการใช้ และควบคุมการใช้พื้นที่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 อาจเกิดจากปัจจัยหลายอย่างประกอบกันโดยอาจเป็นปัญหาเกี่ยวโยงร่วมกันในหลายประเด็น โดยผู้รับผิดชอบโครงการท่องเที่ยวอาจดูแลไม่ทั่วถึงมองข้ามปัญหาในด้านต่างๆ ปัญหาเกิดการสะสมไม่ได้รับการแก้ไขในทันที เนื่องจากนโยบายในการจัดชุดครูฝึกต้องจัดหมุนเวียนตามวงรอบ กระทั่งปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ อาจเป็นเพียงการปฏิบัติภารกิจเพื่อให้ภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยเหนือเพียงประการเดียว โดยผลการฝึกและการบริหารจัดการไม่ประสบความสำเร็จในเชิงจิตวิทยา โดยไม่สามารถสร้างความประทับใจและแรงดึงดูดต่อนักท่องเที่ยวได้มากเท่าที่ควร สถาบันการศึกษาไม่กลับเข้ามาใช้บริการซ้ำมากเท่าที่ควร ดังนั้น ในการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 จึงศึกษาโดยอาศัย กรอบแนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

- 2.1 แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)
- 2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)
- 2.3 แนวคิดพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)
- 2.4 แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน (Social Participation)
- 2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)

2.1.2 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2540: 398-399) สรุปความหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Walter William และ Danial A Mazmanial and Pual A.Sabiter ดังนี้

William (1971: 144) ความหมาย การนำนโยบายไปปฏิบัติบนพื้นฐานทฤษฎีองค์กร โดยถือว่าความสามารถขององค์กร คือปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยชี้ให้เห็นลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

- 1) องค์กรต้องสามารถรวมคน และทรัพยากรขององค์กรทั้งหมดให้มีเอกภาพ ซึ่งจะพบในผู้นำที่มี “ภาวะผู้นำ” (Leadership) โดยให้ความสำคัญต่อพลังความร่วมมือขององค์กร

2) กระตุ้นการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์องค์กร ให้เข้าใจต่อวัตถุประสงค์ชัดเจน การใช้ปัจจัยกระตุ้น (Motivative) กำหนดสิ่งจูงใจ (Intention) สร้างขวัญและกำลังใจ (Moral)

ดังนั้น ขอบเขตการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติตามแนวคิดของ William จึงเป็นเรื่องสมรรถนะความสามารถองค์กรต่อการปฏิบัติงานที่รับมอบให้บรรลุวัตถุประสงค์มีประสิทธิภาพ

Mazmanian and Sabiter (1989: 20 - 21) สรุปว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จ ตามเป้าประสงค์นโยบายที่กำหนด เป็นการทำงานร่วมกันที่มีขั้นตอน กฎระเบียบ การคาดการณ์ รวมทั้งผลลัพธ์จากการทำงาน การทบทวนปรับปรุง กฎ ระเบียบ วิธีการปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้การทำงานดีขึ้น Nakamura and Pinderhughes (1981: 3) ชี้ว่า การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการประเมินผลสำเร็จขององค์กรในการปฏิบัติตามนโยบาย โดยสามารถนำนโยบายกว้างๆ ที่กำหนดไว้มาแยกเฉพาะเจาะจงเป็นเรื่องๆ ได้หรือไม่ ผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วมตัดสินใจมากน้อยเพียงใด ระดับการบรรลุเป้าหมายจึงขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ในการแปลงนโยบายไปปฏิบัติ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ปฏิบัติต้องเข้าใจชัดเจนว่าอะไรคือวัตถุประสงค์นโยบาย

คำนิยามการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการทำให้สำเร็จ (To carry out) บรรลุ (Accomplish) พึงพอใจ (Fullfill) เกิดผลผลิต (Produce) สมบูรณ์ (Complete) ต้องมีเวลาเพียงพอเพื่อวิเคราะห์ผลสำเร็จในอนาคต บางครั้งสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับพลังผลักดันของผู้กำหนดนโยบายด้วย

ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา, 2542: 167 – 169)

เมื่อได้ทราบความหมาย การนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการที่ควรพิจารณาถึงคือ บุคคลและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อจะได้ทราบถึงปฏิสัมพันธ์และความประสานสอดคล้องระหว่างกันและกัน ในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขั้นตอนสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีดังนี้

1. การตีความนโยบาย การวางแผนรายละเอียด กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ที่กำหนดมักพบว่ามียรายละเอียดไม่มาก หน่วยงานหรือองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ต้องแปลงแนวนโยบายนั้น เป็นแผนงาน โครงการ กฎ ระเบียบ คำสั่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างเข้าใจชัดเจนว่าตนจะต้องดำเนินการอย่างไร

2. การจัดองค์กร นับเป็นขั้นตอนสำคัญอีกประการ เพราะมีความจำเป็นจะต้องมีองค์กรกำกับดูแลการนำนโยบายไปปฏิบัติ การจัดองค์กรในทางปฏิบัติ แบ่งได้ 3 ลักษณะคือ

(1) การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นภารกิจเสริม หน่วยงานเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยเป็นเพียงเพิ่มกิจกรรมมากขึ้น หรืออีกลักษณะอาจเป็นภารกิจเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน กระทรวงเดียวกัน หรือต่างกรม กระทรวง อาจเป็นได้

(2) การจัดตั้งองค์กรใหม่รองรับโดยเฉพาะ หากพบว่าการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นมีความจำเป็นและไม่มีหน่วยงานลักษณะความสามารถจำเพาะ จำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ กระทั่งการจัดตั้งองค์กรเป็นเอกเทศขึ้นใหม่ อาจมีสถานะเป็นกรมหรือเทียบเท่ากรม ขึ้นตรงต่อส่วนกลางได้เช่นกัน

(3) การจัดรูปแบบพิเศษ โดยการดึงทรัพยากร บุคลากร จากหน่วยงานอื่น จัดตั้งเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการ

3. การระดมทรัพยากรเป็นการเฉพาะ เพื่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยตรง จนบรรลุวัตถุประสงค์ เงื่อนไขสำคัญอีกประการคือ การระดมทรัพยากรการบริหารมาแปลงให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยทรัพยากรเหล่านี้ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งหากขาดแคลนจะกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างชัดเจน การวางแผนที่ดีมิได้เป็นการประกันว่า นโยบายจะบรรลุผลสำเร็จหากขาดการสนับสนุนทรัพยากรดังกล่าว เพียงพอ และเหมาะสม

4. ผลประโยชน์จากการใช้นโยบาย ซึ่งจะนำไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดปัจจุบัน ประโยชน์อาจอยู่ในรูปสวัสดิการ เช่น การรักษาพยาบาล 30 บาท รักษาทุกโรค การศึกษาหลักสูตรในสถาบันต่างๆ บางอย่างจำเป็นต้องขอเข้าใช้บริการจึงจะได้รับการสนองตอบ เช่น การยื่นคำร้องขอคัดสำเนาเอกสารสำคัญ การยื่นขอจดทะเบียนการค้า การขอจัดตั้งบริษัทการค้า การยื่นเอกสารขอก่อสร้าง ยังมีกรใช้บริการลักษณะตรงข้ามที่ได้กล่าวแล้ว คือผลประโยชน์ในลักษณะบังคับ ขู่ห้าม เพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบของชุมชนและสังคมส่วนรวม การเสียภาษี การตรวจคัดเลือกเกณฑ์ทหารเพื่อรับใช้ชาติ การปฏิบัติตามกฎจราจร

ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ (เพ็งอึ้ง : 169 - 177) โดยทั่วไปปัญหาต่างๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มักพบปัญหาหกรวม 5 ประการดังนี้ ปัญหาด้านสมรรถนะ ปัญหาด้านการควบคุม ปัญหาด้านอำนาจความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นๆ ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

1. ปัญหาด้านสมรรถนะ ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะนโยบายนั้นจะเป็นประเภทใดก็ตามอาจกล่าวได้ว่า โดยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับหน่วยงานรับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความสามารถในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้นได้มากน้อย

เพียงใด ดังนั้น ปัญหาหลักประการหนึ่งของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ปัญหาด้านสมรรถนะ ปัญหาในลักษณะดังกล่าวจะมีมากน้อยเพียงใด อาจมีปัจจัยย่อยอีกหลายประการ อาทิ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านเงินทุน ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ กระทั่งปัจจัยด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร ปัญหาสมรรถนะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังนี้ ประการแรก นโยบายที่จะนำไปปฏิบัติ ต้องการบุคลากร จำนวนเท่าใด ประเภทใด และต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ประการที่สอง บุคลากรที่ต้องการนั้นมีอยู่แล้วในระบบราชการหรือไม่ หากมีอยู่แล้วบุคลากรนั้นมีคุณภาพ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตามนโยบายมากน้อยเพียงใด และบุคลากรเหล่านี้มีความตั้งใจ ยินดี ที่จะมาร่วมปฏิบัติตามนโยบายนั้นหรือไม่ ประการที่สาม หากไม่มีบุคลากรที่ต้องการในระบบราชการ หรือมีไม่เพียงพอ หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติจะสามารถหาบุคลากรได้หรือไม่ และมีความสามารถรวมทั้งดึงดูดบุคลากรประเภทนั้นมาร่วมปฏิบัติงานในนโยบายหรือโครงการได้อย่างไร สรุปปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติมักเกิดขึ้น หากไม่สามารถจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ อย่างเหมาะสม

1.2 ปัจจัยด้านเงินทุน ปัญหาด้านสมรรถนะจะพบมากขึ้นหากหน่วยงานรับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติ ถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขการใช้เงินทุน หากหน่วยการใช้เงินมีมาก หรือมีกฎระเบียบ ข้อบังคับมากจนขาดความยืดหยุ่น ยิ่งเป็นการทำลายขั้นตอนสมรรถนะหน่วยปฏิบัติมากขึ้นเท่านั้น ประการสำคัญ หากหน่วยปฏิบัติจำเป็นต้องใช้เงินมากขึ้นเกินกำหนด ความเป็นไปได้มีน้อยเพียงใด หน่วยเจ้าของงบประมาณสามารถตอบสนองได้ทันต่อเวลา หากขาดความยืดหยุ่นจนไม่สามารถตอบสนองได้ ความล่าช้าในการปฏิบัติมักเกิดขึ้น กระทั่งอาจถึงความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนรวมได้

1.3 ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ วิชาการ เทคโนโลยี ปัญหาด้านสมรรถนะจะมากขึ้น หากหน่วยรับผิดชอบไม่ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ หรือทันต่อเวลา บางกรณีการปฏิบัติงานตามนโยบาย มีลักษณะงานต้องใช้วิทยาการหรือเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านบุคลากรดังกล่าว โดยสรุปภาพรวมอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติจะพบมาก หากหน่วยนั้นขาดความพร้อมด้านบุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ วิชาการและเทคโนโลยี ปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530: 224 – 226)

2. ปัญหาด้านการควบคุม ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม หมายถึงความสามารถในการชี้วัดความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติงานของนโยบาย แผนงาน โครงการ มีผลงานเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาการนำนโยบายไป

ปฏิบัติจะเพิ่มมากขึ้น หากผู้รับผิดชอบนโยบายนั้นขาดความสามารถควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติ ปัญหาด้านการควบคุมจะมีมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ ประการแรก ความสามารถหน่วยปฏิบัติ แผนงาน โครงการ สอดคล้องกับความต้องการของนโยบายเพียงใด ประการที่สอง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน กิจกรรมของนโยบาย แผนงาน โครงการ ประการที่สาม การกำหนดภารกิจ ตลอดจนมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานรวมของแผนงาน หรือโครงการนั้นเพียงใด เงื่อนไขทั้งสามประการจะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างความสามารถในการควบคุมหรือการวัดความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน และส่งผลโดยตรงถึงความสำเร็จของปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้วย

3. ปัญหาความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติมีสมรรถนะสูงเพียงใด ผู้รับผิดชอบนโยบายมีความสามารถควบคุมผลงานหน่วยปฏิบัติภายใต้ระบบการวัดและติดตามผลสมบูรณ์เพียงใดก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน และในทางกลับกันจะประสบผลสำเร็จอย่างมาก หากได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้ร่วมงาน

4. ปัญหาด้านอำนาจความสัมพันธ์กับองค์กรเกี่ยวข้อง ปัญหาสำคัญอีกประการในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ปัญหาด้านอำนาจ ความสัมพันธ์กับองค์กรเกี่ยวข้อง ซึ่งการพิจารณาปัญหาด้านนี้ เป็นการก้าวเกินจากขอบเขต ปัญหาด้านสมรรถนะ ปัญหาด้านการควบคุมและปัญหาด้านความร่วมมือและต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกหรือหน่วยปฏิบัติ ไปสู่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรรับผิดชอบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีระดับความปฏิสัมพันธ์กับองค์กรอื่น อาจเป็นผู้รับผิดชอบมีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติเช่นกัน ปฏิสัมพันธ์อาจเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งเน้นการเผชิญหน้า การแสวงหาการสนับสนุน การเจรจาต่อรองการจัดสรรทรัพยากร หรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานองค์กรต่างๆ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติภายใต้ความเข้าใจดังกล่าว ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ มักพบเกิดจากอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเกี่ยวข้อง โดยจะพบมากขึ้นเพียงใดขึ้นกับเงื่อนไขปลีกย่อยดังนี้

1) ลักษณะและระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนำนโยบายไปปฏิบัติ มีต่อหน่วยรับผิดชอบ และควบคุมนโยบาย

2) ความจำเป็นที่หน่วยปฏิบัติต้องแสวงหาความร่วมมือพึ่งพา หรือทำการตกลงกับหน่วยเกี่ยวข้อง รวมทั้งความเป็นไปได้ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จะสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

5. ปัญหาความผูกพันรื่องค์กรและการสนับสนุนจากบุคคลสำคัญ

นโยบายใดๆ หากปราศจากความผูกพันการสนับสนุนจากองค์กรและบุคคลสำคัญ การนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ บางกรณีส่งผลถึงความล้มเหลวของนโยบายนั้นได้โดยตรงจากนัยดังกล่าว ความผูกพันและการสนับสนุนจากองค์กรหรือบุคคลสำคัญ อาทิ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง และสื่อมวลชน นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จ โดยอาจได้รับการสนับสนุนด้านการเมือง เงินทุน งบประมาณ ตลอดจนอุปสรรคต่อต้าน คัดค้าน ถ่วงเวลา มากน้อยแตกต่างกัน ตามสภาวะอำนาจและสถานการณ์

กล่าวโดยสรุป ความยากง่ายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไข สภาวะความสัมพันธ์รอบข้าง ดังนี้

ประการแรก หน่วยนำนโยบายไปปฏิบัติมีระดับความสัมพันธ์ กับฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหารมากน้อยเพียงใด บ่อยครั้งพบว่า ขณะการเปลี่ยนแปลงการเมือง และฝ่ายบริหาร มักเป็นสาเหตุเกิดการสะดุดขาดความต่อเนื่อง ฉะนั้นระดับความสัมพันธ์ที่ดี จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อผลแห่งความสำเร็จจึงสมควรตระหนักอย่างยิ่ง

ประการที่สอง กลุ่มอิทธิพล ผลประโยชน์ มักพบเกี่ยวข้องกับระดับชาติ และท้องถิ่น ต้องมีความเข้าใจ ถึงผลประโยชน์บางส่วนอาจต้องสูญเสียไป เพื่อแลกกับการสำเร็จตามวัตถุประสงค์นโยบาย บางกรณีหากขาดความเข้าใจอย่างเพียงพอ อาจนำมาซึ่งปัญหาการคัดค้านต่อต้านนโยบายโดยรวม ได้

ประการที่สาม ระดับความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะความสัมพันธ์ที่ดีกับสื่อมวลชนจะช่วยให้สาธารณชน ทราบวัตถุประสงค์นโยบายอย่างแท้จริงซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จ หรือแม้กระทั่งการขมขื่นคัดค้าน เหตุจากขาดความสัมพันธ์

ประการที่สี่ การสนับสนุนจากบุคคลสำคัญในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ บ่อยครั้งพบว่า นโยบายบางเรื่องนับเป็นนโยบายที่ดี หากแต่มิใช่เป็นนโยบายรัฐบาล ความสำเร็จของนโยบายอาจได้รับการตอบรับและสนองตอบน้อยจากผู้เกี่ยวข้อง อาทิ นโยบายกรุงเทพมหานคร ปัจจุบัน การสนับสนุนและความผูกพันบุคคลสำคัญ จึงนับเป็นอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Pual A Sabatier and Daniel A Mazmanian, 1980: 481-504)

2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)

ผลจากการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม จึงทำให้เกิดโครงการต่างๆ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สภาพแวดล้อมหรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นเหตุให้เกิดการประชุมนานาชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาแบบยั่งยืน ณ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา เมื่อสิงหาคม ค.ศ.1990 (2533) จากผลการ

ประชุมได้ให้ความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืนไว้ว่า “หมายถึง การพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการนักท่องเที่ยวและของท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็ปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆ ของชนรุ่นหลัง และหมายรวมถึง การจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทาง เศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต พร้อมกับการรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศ พร้อมกัน” จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ พยายามหารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นเหตุให้มีการประชุม Earthsummit ที่กรุงริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อ 14 มิถุนายน 1992 (2535) โดยที่ประชุมมุ่งเน้นความสนใจของทั่วโลก ซึ่งมุ่งสู่ประเด็นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม พร้อมทั้งสรุปผลของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมา เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และจากผลการประชุม ทำให้เกิดแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเกิดจากกระแสเรียกร้องหลัก 3 ประการ ดังต่อไปนี้คือ

1. กระแสความต้องการชาวโลก ก่อให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุรักษ์ระบบนิเวศ เพื่อคงความหลากหลายทางชีวภาพ
2. กระแสความต้องการนักท่องเที่ยวต่อการเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยว ต้องการได้รับความรู้และเข้าใจเรื่อง การท่องเที่ยวมากกว่าความสนุกสนานเพลิดเพลิน คือความพึงพอใจรูปแบบใหม่
3. กระแสความต้องการชุมชนท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการท่องเที่ยวและผลประโยชน์ของท้องถิ่นพึงได้รับ และควรเป็นรายได้ที่ยุติธรรมเหมาะสม

2.2.1 ความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) ได้อธิบายของคำประกอบและปรัชญาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการดังนี้

1. Ecotourism Sensitive หมายถึง จิตสำนึกและความรับผิดชอบที่มีต่อระบบนิเวศผู้รับผิดชอบได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ นักท่องเที่ยว และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในส่วนต่างๆ ฉะนั้นการจัดการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” จึงต้องนำส่วนประกอบในเรื่องความรับผิดชอบ หรือจิตสำนึกเข้าสู่ยุคยึดกับแนวทาง หรือวิธีการจัดการที่จัดทำขึ้น
2. Low Impact หมายถึง เกิดผลกระทบน้อยหรือไม่กระทบเลย ซึ่งตรงข้ามกับการท่องเที่ยวแบบ Mass tourism ในปัจจุบันซึ่งพบมีผลกระทบค่อนข้างสูง ฉะนั้นจะกระทำอย่างไรให้การบริหารจัดการ “ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ” ให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ทั้งนี้หมายรวมถึง ไม่ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดใหญ่ถาวร หรือมีปริมาณค่อนข้างมาก แต่จะเน้นสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็ก มีความสะดวกสบายพอควร ประสานสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

3) Educational หมายถึง ต้องมีการให้บริการข้อมูลข่าวสาร เพื่อการศึกษาให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้เข้าไปใช้ประโยชน์ เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ควรต้องมีมากกว่าศูนย์บริการ ควรมีทางเดินเท้าเพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ออกไปสัมผัส เรียนรู้ธรรมชาติ มีเอกสารข้อมูลพกดัดตัวเป็นคู่มือการเดินทางศึกษาธรรมชาติที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ จึงเป็นหน้าที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง อาทิ กรมป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ ต้องจัดการให้ความรู้ การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นสำคัญของระบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งต้องมีมัคคุเทศก์ที่มีความสามารถเฉพาะ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยต้องจัดการฝึกอบรมมัคคุเทศก์โดยเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้เข้าใจระบบนิเวศ สภาพธรรมชาติอย่างแท้จริง

4) Local Benefit หมายถึง การกระจายรายได้โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ บริการท่องเที่ยวตั้งแต่ เรื่องที่พัก อาหาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ กระทั่งการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้นำทาง หรือผู้ให้บริการในขณะที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในพื้นที่ นอกจากนี้ชุมชนท้องถิ่นต้องได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกจากนี้แล้ว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) กำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3 ประการดังนี้

1. เพื่อให้การท่องเที่ยวของไทย พัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
2. เพื่อกระตุ้นจิตสำนึก สร้างความเข้าใจถูกต้องการท่องเที่ยวอย่างได้ความรู้ และรับผิดชอบ
3. เพื่อดำรงรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น

สุรเชษฐ์ เศรษฐ์มาส (2542) หลักสำคัญการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวที่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม น้อยที่สุด หรือไม่กระทบเลย
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเน้นเรื่องธรรมชาติ วัฒนธรรมในการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม โดยไม่เน้น เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก
3. องค์ประกอบสำคัญ คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งให้เกิดผลประโยชน์กลับคืนสู่ท้องถิ่น มีการพัฒนาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยชุมชนและนักท่องเที่ยว
5. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

ยูวดี นีรัตน์ตระกูล (2538) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องใช้ต้นทุนทางธรรมชาติอย่างประหยัด มั่นคงและยั่งยืน ต้องกักเงินทุนแก่ธรรมชาติ สังคม ชุมชนท้องถิ่น ความหมายรวมถึง การให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม เรียนรู้กระบวนการจัดการ พร้อมการได้รับผลประโยชน์ที่ยุติธรรมตอบแทน อย่างเป็นกระบวนการทุกขั้นตอน โดยมีทุนสังคมร่วม เป็นหลัก

2.2.2 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้เสนอขอบเขตการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ครอบคลุมองค์ประกอบหลัก (Main Element) ประกอบด้วย การพิจารณา ด้านพื้นที่ กิจกรรมท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องและรูปแบบการจัดการ กล่าวคือ

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวเกี่ยวกับธรรมชาติ เอกลักษณ์ท้องถิ่นเฉพาะ (Identity or Authentic or Endermic or Unique) รวมทั้งแหล่งวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และเกี่ยวเนื่องระบบนิเวศ
2. องค์ประกอบการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสังคม การจัดการที่ยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการและกิจกรรม เอื้อต่อการเรียนรู้สภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ แหล่งท่องเที่ยว การสร้างจิตสำนึก ชุมชนและนักท่องเที่ยว
4. องค์ประกอบการมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

2.2.3 ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววลักษณะเน้นความสำคัญธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ยึดหลักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมให้ดีที่สุด เพื่อให้สืบทอดถึงคนรุ่นต่อไป
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องจัดการแบบยั่งยืน เชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลัก ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือกระทบน้อยที่สุด เพื่อส่งผลการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งดำรงรักษาวิถีชีวิตท้องถิ่น แง่สังคม วัฒนธรรม โดยยึดหลัก ต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว การดำรงความหลากหลายด้านสังคม และวัฒนธรรม
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม การจัดการและผลประโยชน์
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งคำนึงถึงความสามารถในการรองรับ ของสถานที่ท่องเที่ยว
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งการมีตลาดด้านบริการท่องเที่ยว ครอบคลุมอนุรักษ์แท้จริง

8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจประทับใจ และต้องการเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำอีก ซึ่งถือได้ว่าบรรลุเป้าหมายสูงสุด การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นักท่องเที่ยวแต่ละคนแต่ละกลุ่ม มีความสนใจในกิจกรรมท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน จึงทำให้กิจกรรมท่องเที่ยวต้องมีหลากหลายรูปแบบ ธรรมชาติที่ต่างกัน มีปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับพื้นที่และทรัพยากรนั้นหนาแน่น โดยพิจารณาถึงสภาพดั้งเดิม คุณค่าที่มีอยู่ในธรรมชาติ เป็นจุดสำคัญ ของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาทิเช่น การเดินป่า ต้องอาศัยสภาพพืชพันธุ์และสัตว์ป่า ตลอดจนภูมิทัศน์ที่น่าสนใจตามธรรมชาติเป็นพื้นฐาน เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรมควรส่งเสริมกิจกรรม มุ่งให้นักท่องเที่ยวเพลิดเพลินสนุกสนาน พึงพอใจใกล้ชิดธรรมชาติและเรียนรู้ธรรมชาติ ผ่านสื่อความหมายทางธรรมชาติ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถแบ่งเป็นกลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มกิจกรรมเชิงนิเวศหลัก อาศัยธรรมชาติทั้งหมดในการรองรับ เน้นการเรียนรู้ประสบการณ์ธรรมชาติเป็นหลัก กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่

2.1.1 กิจกรรมเดินป่า ระยะทาง ตั้งแต่ 2 กม. ขึ้นไป มุ่งให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติใกล้ชิด ตามเส้นทางเดินป่ารวมทั้งมีโอกาสเรียนรู้ธรรมชาติจากผู้นำทางที่มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติอาจมีการพักแรมท่ามกลางธรรมชาติ สิ่งสำคัญคือ ต้องนำขยะ และสิ่งเหลือใช้อื่นๆ กลับออกมาจากป่าให้หมด

2.1.2 กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ มุ่งให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติเรื่องต่างๆ ผ่านสื่อความหมายของธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ

2.1.3 กิจกรรมหรือรูปแบบธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ เกี่ยวกับธรรมชาติ

2.1.4 กิจกรรมดูนก สิ่งที่สำคัญคือไม่ควรกำหนดเส้นทาง ผ่านรังนก ที่วางไข่จนตลอดจนควบคุมไม่ให้เป็นการรบกวน ฤดูวางไข่ ฤดูผสมพันธุ์ของสัตว์

2.1.5 กิจกรรมศึกษา ถ้ำ

2.1.6 กิจกรรมศึกษา ท้องฟ้า ดวงดาว แผนที่ดาว

2.1.7 กิจกรรม ล่องเรือ ชมธรรมชาติ

2.1.8 กิจกรรม พายเรือ แล่นเรือ

2.1.9 กิจกรรม ดำน้ำ ชมปะการัง

2.1.10 กิจกรรม ดำน้ำลึก

2.2 กลุ่มกิจกรรมเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อาศัยธรรมชาติเป็นส่วนสำคัญ โดยเน้นถึงประสบการณ์ หรือการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติไม่มากนักเป็นการใกล้ชิดชมธรรมชาติมากกว่า เช่น กิจกรรมพักผ่อนชมธรรมชาติ การขี่จักรยานเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมไต่เขา กิจกรรมพักผ่อนกางเต็นท์ กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก กิจกรรมล่องแพ กิจกรรมเที่ยวน้ำตก กิจกรรมวินด์เซิร์ฟ

2.2.5 ประเภทนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เน้นนักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวชมธรรมชาติด้วยจิตสำนึกห่วงใยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ มักเน้นนักท่องเที่ยวที่อาศัยในเมืองใหญ่ ต้องการดูธรรมชาติบริสุทธิ์

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องมีมาตรการคัดเลือกรักท่องเที่ยวที่สนใจ และสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งยังช่วยกระตุ้นนักท่องเที่ยวที่มุ่งทำลาย และสร้างความเดือดร้อน รวมทั้งรบกวนสิ่งแวดล้อมและมีความจำเป็นกำหนดเป็นข้อบังคับในการปฏิบัติ การเคารพวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชน สิริกุล บรรพพงษ์ (อ้างใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542) ประเภทนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ตามลำดับความสนใจธรรมชาติเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา (Naturalists) สนใจท่องเที่ยว เพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ เป็นหลัก
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature tourists) นักนิยมไพร จุดสนใจหลักคือ สนใจความงามของธรรมชาติ วิถีชีวิตดั้งเดิม ชุมชน ท้องถิ่น
3. กลุ่มนักท่องเที่ยวแสวงหาความตื่นเต้นแปลกใหม่ (Mainstream Nature Tourists) มุ่งสนใจธรรมชาติที่ห่างไกล และการเข้าถึงที่ยากลำบาก
4. กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปต้องการ ชื่นชมธรรมชาติ (Casual Tourists) จุดสนใจที่สร้างความหลากหลาย และสะสมประสบการณ์

การท่องเที่ยว เน้นตัวแปรที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อธรรมชาติ หากมีการจัดการที่ดี ไม่ทำลายธรรมชาติหรือกระทบสิ่งแวดล้อม ก็จะมีอายุการท่องเที่ยวที่ยาวนานและยั่งยืน

2.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism)

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้แก่ประเทศอย่างกว้างขวาง ทั้งในประเทศ พัฒนาแล้ว และกำลังพัฒนา การสร้างความพึงพอใจและประทับใจ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าประเทศอย่างมากที่สุด เป็นการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม (Mass Tourism) คือ เน้นจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด เกิดรายได้มากที่สุดเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งผลจากการท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรการท่องเที่ยวถูกทำลายเสื่อมโทรมรวดเร็ว ค.ศ.1992 (2535) เกิดแนวคิด โดยชี้ว่าโลกมีทรัพยากรจำกัด เราไม่สามารถใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยได้ต่อไป การท่องเที่ยวมีส่วนต่อการทำลายธรรมชาติเช่นกัน จึงเกิดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยมีสาเหตุแนวโน้ม 2 ประการ

1. แนวโน้มการอนุรักษ์ สาเหตุการเพิ่มประชากรรวดเร็ว เศรษฐกิจตกต่ำ โดยแนวโน้มการทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น อาทิ การตัดไม้ การทำเหมืองแร่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศโดยรวม

2. แนวโน้มการท่องเที่ยว ประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา รูปแบบการท่องเที่ยวแบบผจญภัย สัมผัสธรรมชาติและการศึกษาความรู้ธรรมชาติ เขตวนอุทยานและพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ มีมากขึ้น

จากแนวโน้มดังกล่าว ได้เกิดกระแสเรียกร้องอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ได้รับการตอบสนองจากภาครัฐและเอกชน มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เกิดแนวคิด 2 ประการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการเสนอขายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ผลจากการประชุมนานาชาติด้านสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแบบยั่งยืน ที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา เมื่อ มีนาคม 1990 (2533) Global'90 Conference มีการกำหนดความหมาย และกล่าวถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อังกูใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2542) ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การจัดการบริการ อื่นๆ ที่เป็นทั้งปัจจุบันและในอนาคต โดย

1. ต้องดำเนินการภายใต้ จิตความสามารถธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน ที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
2. การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชนขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยว
3. ต้องยอมรับให้ชุมชน มีส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม และเสมอภาค
4. ต้องมีการชี้แจงภายใต้ความปรารถนาของชุมชนท้องถิ่น ในพื้นที่ท่องเที่ยว

กราเดช พษ์วิเชียร (2539) กล่าวถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน จำเป็น ต้องมีการพิจารณาทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป โดยตลอดการพัฒนา ที่ยั่งยืน ในความหมายทั่วไป คือ การพัฒนาที่จะใช้ประโยชน์ในปัจจุบันโดยไม่กระทบกระเทือน ถึงผลประโยชน์ที่พึงมีในอนาคต หรือหมายถึง การใช้ประโยชน์ เศรษฐกิจ จากวัฒนธรรมหรือ ธรรมชาติ ในระดับที่วัฒนธรรม หรือธรรมชาติคงสภาพอยู่ได้อย่างถาวร

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวของกลุ่มใหญ่ และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการดีเยี่ยม เพื่อดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยว สามารถดึงดูดใจธุรกิจการท่องเที่ยว มีการปรับปรุงภาพให้มีความเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นได้ รับผลประโยชน์เหมาะสม และยุติธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างสม่ำเสมอ โดยมีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

Shirley Elber (1992) หลักพื้นฐาน (Principle) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 10 ประการ คือ

1. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Using Resources Sustainable) คือการใช้อย่างพอดี และประหยัด เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรให้มีการใช้ยาวนาน
2. การลดบริโภคของเสียเกินจำเป็น (Reducing Over Consumption) ลดการบริโภคที่ เกินจำเป็น ลดจำนวนการมีของเสีย เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการกำจัด (Waste)
3. การรักษาความหลากหลาย (Maintaining Diversity) ความหลากหลายของธรรม ชาติ และวัฒนธรรม
4. รวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าในการวางแผน (Integrating Tourism)
5. การสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น (Involving Local Economics) เป็นการรองรับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจท้องถิ่น
6. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Participation) เป็นการให้ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่
7. การปรึกษาของผู้เกี่ยวข้องภาครัฐ และเอกชน (Consulting Stakeholder and Public)
8. การฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) การฝึกอบรมบุคลากรในท้องถิ่นทุกประเภท ทุกระดับให้มีแนวคิด วิถีปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
9. การตอบสนองตลาดการท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibility) เป็นการ จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว อย่างเพียงพอเพื่อการเผยแพร่
10. การวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ (Undertaking Reserch) เป็นการวิจัย ตรวจสอบอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อช่วยในการแก้ปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว

2.4 แนวความคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน (Social Participation)

ภราเดช พัทฒวิเชียร (2542) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สิ่งจำเป็นที่สุด คือการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม เพื่อลดช่องว่างความแตกต่าง องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความจำเป็น เนื่องจาก ทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ธรรมชาติ ระบบนิเวศมีอยู่จำกัด หากชุมชนไม่เข้มแข็งจะทำให้ การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดความยั่งยืนมั่นคง การมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ และ ชุมชนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

อนุชา เล็กสกุลศิลา (2542) ให้แนวความคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน คือการร่วมโดยคน ชุมชนในขั้นแรก องค์การชุมชนในขั้นต่อไป ซึ่งควรเป็นรูปแบบชมรม สมาคมชุมชน โดยยึดถือ ตามแนวคิด ทฤษฎีใหม่ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นสำคัญ

ศุภฤกษ์ สุรางกูร (2542) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมิได้หลายระดับ ซึ่งใน เรื่องของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การผลิตและขายสินค้าหัตถกรรม การมี ผลผลิตของชุมชนจำหน่าย โดยชุมชนเข้มแข็งแล้ว สามารถเป็นผู้ประกอบการ เป็นเจ้าของกิจการ ริสตอร์ท ที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้เสนอรูปแบบ วิธีการ แนวความคิดการมีส่วนร่วมชุมชน ท้องถิ่น ต่อการท่องเที่ยว ดังนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมชุมชนท้องถิ่น

รูปแบบที่ 1 การชักชวนชุมชนเข้ามีส่วนร่วม การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ ยั่งยืน โดยรัฐบาลวางนโยบาย และแผน โครงการ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการ ท่องเที่ยว

รูปแบบที่ 2 ชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาการ ท่องเที่ยวตั้งแต่ เริ่มต้น โดยองค์กรของรัฐ และองค์กรของชุมชนมีส่วนร่วมการจัดดำเนินการ ตั้งแต่ ขั้นตอนการวางแผน การดำเนินการทุกขั้นตอนเพื่อป้องกันการขัดแย้ง อาจเกิดขึ้น

รูปแบบที่ 3 การให้ชุมชนท้องถิ่นดำเนินการจัดการท่องเที่ยวโดยองค์การชุมชนท้องถิ่น แท้จริง ตั้งแต่วางแผนและควบคุมการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยว โดยชุมชนท้องถิ่นเอง ทั้งนี้ชุมชน ท้องถิ่นต้องมีศักยภาพ และประสิทธิภาพ ค่อนข้างมาก

2. วิธีการรวบรวมของชุมชนท้องถิ่น

2.1 การรวมประชุม เสนอปัญหาข้อขัดข้อง ต่อการท่องเที่ยว

2.2 การให้คำปรึกษา ร่วมวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

2.3 การสำรวจปัญหาข้อขัดข้องชุมชน

2.4 การร่วมประสานงานวางแผน การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยชุมชนต้องคัดเลือก

ตัวแทนร่วมในการบริหารจัดการ

2.5 เปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็น การได้สวนสาธารณะ

2.6 การออกเสียงประชามติ โดยชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจแทนรัฐหรือองค์กรของรัฐ

3. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นหาปัญหาชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย รวมทั้งวิธีการพัฒนา การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การใช้ทรัพยากร การท่องเที่ยวของชุมชนอย่างประหยัด และคุ้มค่าที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมการลงทุน ตามความสามารถ ซึ่งอาจร่วมกระทำในรูปแบบกลุ่มชุมชน หรือกลุ่มสหกรณ์

การมีส่วนร่วมดำเนินการทุกขั้นตอน ทั้งการมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาด้านต่างๆ

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 (5th SpecialForceRegimentTourism Project)

2.5.2 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อ่าวมะนาว กองบิน 53 ประจวบคีรีขันธ์

2.5.1 โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

1) ชื่อโครงการและหน่วยงานเจ้าของโครงการ

- ชื่อโครงการ โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

- ชื่อเจ้าของโครงการ กรมรบพิเศษที่ 5 กองพลรบพิเศษที่ 1 หน่วยบัญชาการ

สงครามพิเศษ

2) หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลและกองทัพบก เปิดการท่องเที่ยว โดยอาศัยศักยภาพด้านสถานที่และกำลังพลที่มีอยู่เต็มสามารถ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศมาพักผ่อนภายในกรมรบพิเศษที่ 5 อันจะส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในหน่วยงาน บังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน กรมรบพิเศษที่ 5

3) วัตถุประสงค์โครงการ

- เพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวภายในกรมรบพิเศษที่ 5 โดยอาศัยศักยภาพด้านสถานที่และด้านกำลังพลที่มี
- เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ ด้านการท่องเที่ยวใน กรมรบพิเศษที่ 5
- เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนรอบครัว กรมรบพิเศษที่ 5
- เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรักษาสมดุลธรรมชาติ และระบบนิเวศภายในพื้นที่ท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5

4) เป้าหมาย

กรมรบพิเศษที่ 5 จะเป็นสถานที่จัดการท่องเที่ยวของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ กองทัพบกที่ดี มีมาตรฐานด้านการจัดการ สะอาด เรียบร้อย สวยงาม และบรรยากาศเป็นธรรมชาติที่สุดแห่งหนึ่งของ จังหวัดเชียงใหม่

5) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยว

กรมรบพิเศษที่ 5 เป็นแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ธรรมชาติที่สำคัญแห่งหนึ่ง สอดคล้องยุทธศาสตร์ พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ และกองทัพบก

6) ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2544 – 30 กันยายน 2548

7) หน่วยรับผิดชอบ

- ฝ่ายกิจการพลเรือน กรมรบพิเศษที่ 5 รับผิดชอบหลักในการวางแผน อำนวยการปฏิบัติด้านการจัดการท่องเที่ยว

- ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายกิจการพลเรือนเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักการดำเนินการวางแผน อำนวยการ กำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

- หน่วยดำเนินการ กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2 ให้การสนับสนุนดำเนินการเต็มขีดความสามารถโดยไม่กระทบภารกิจหลักในการป้องกันประเทศ

8) การบริหารจัดการและการประเมินผล

- ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ
  - ก. จำนวนการใช้บริการท่องเที่ยวซ้ำ มี มาก ถึง มากที่สุด
  - ข. จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มจำนวนมากขึ้น
  - ค. คุณภาพชีวิตชุมชน ครอบครัว กรมรบพิเศษที่ 5 ดีขึ้น
  - ง. สภาพแวดล้อมบรรยากาศธรรมชาติ สะอาด เรียบร้อย เป็นระเบียบ
- กลไกการติดตามประเมินผล ฝ่ายกิจการพลเรือน กรมรบพิเศษที่ 5 บันทึก

สถิติ ปัญหา ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยว

9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 สำเร็จเป็นรูปธรรม
- คุณภาพชีวิต รายได้ ชุมชน ครอบครัว กรมรบพิเศษที่ 5 ดีขึ้น
- รูปแบบการดำเนินการมีมาตรฐาน การจัดการ ที่ดี

2.5.2 โครงการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอ่าวมะนาว

1) ชื่อโครงการและหน่วยงานเจ้าของโครงการ

- ชื่อโครงการ โครงการปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกองบิน 53 จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

- หน่วยงานเจ้าของ โครงการกองบิน 53 กองพลบินที่ 4 กองบัญชาการยุทธอากาศ

2) วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เขตของกองบิน 53 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อันประกอบด้วยชายทะเลอ่าวมะนาว พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับบริการนักท่องเที่ยวและอุทยานประวัติศาสตร์ สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา 8 ธันวาคม 2484 ให้มีความสมบูรณ์พร้อมเอื้ออำนวยต่อการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันสามารถอนุรักษ์ธรรมชาติและรักษาสีเขียวแควดล้อม ให้คงอยู่แบบยั่งยืน ต่อไป

3) ผลที่คาดหวัง

- ในช่วงดำเนินการปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อ่าวมะนาว อุทยานประวัติศาสตร์ 8 ธันวาคม 2484 จะเกิดการจ้างแรงงานในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และบริเวณใกล้เคียงเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ผู้ว่างงานและคนยากจน

- โครงการเสร็จสมบูรณ์คาดว่าจะเกิดแรงจูงใจ ผลักดันนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศสนใจเข้าท่องเที่ยว และใช้บริการท่องเที่ยวอ่าวมะนาวและเข้าชมบริเวณพื้นที่

อุทยานประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาหาความรู้และระลึกถึงประวัติศาสตร์ สงครามมหาเอเชียบูรพา มากขึ้นส่งผลให้เกิดการขยายตัวธุรกิจค้าขาย และภาคบริการที่เกี่ยวข้องจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และยังก่อให้เกิดรายได้เงินตราต่างประเทศ

4) เงินลงทุนโครงการ

โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กองบิน 53 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวม 82,996,730 บาท แบ่งเป็น

- จัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการท่องเที่ยวชายทะเลอ่าวมะนาว ประกอบด้วยร้านจำหน่ายของที่ระลึกและของพื้นเมือง 72 จุด พื้นที่จอดรถประมาณ 100 คัน ทางเดินเท้า (Side walk) ระยะ 400 ม. รวม 3,498,560 บาท
- จัดสร้างถนนวงออกก้างกายระยะ 560 ม. พื้นที่จอดรถเพิ่มเติมประมาณ 100 คัน รวม 1,489,600 บาท
- ปรับปรุงร้านอาหารชายทะเลมาตรฐานสุขอนามัย 24 ร้าน รวม 3,000,000 บาท
- ปรับปรุงถนนชายทะเลอ่าวมะนาว ระยะ 3.84 กม. กว้าง 8 ม. รวม 15,000,000 บาท
- สร้างระบบบ่อบำบัดน้ำเสียลคมลภาวะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว รวม 10,000,000 บาท
- จัดสร้างกิจกรรมค่ายพักแรม และเดินป่า เพื่อการท่องเที่ยว รวม 9,130,000 บาท
- จัดสร้างอาคารศูนย์บริหารร่างกาย พร้อมอุปกรณ์ รวม 5,000,000 บาท
- ปรับปรุงสนามกอล์ฟ 9 หลุมพร้อมสร้าง CLUB HOUSE รวม 21,000,000 บาท
- พัฒนาพิพิธภัณฑ์อุทยานประวัติศาสตร์ เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมสงครามมหาเอเชียบูรพา 8 ธันวาคม 2484 รวม 14,874,593 บาท

5) พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ดำเนินการ ภายในเขตกองบิน 53 กองพลบินที่ 4 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ

6) แผนการดำเนินการ

- วิธีดำเนินการ
กองบิน 53 ดำเนินการโดยใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ของหน่วย จัดจ้างแรงงาน ประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก จ้างแรงงานที่เกินขีดความสามารถ
- ระยะเวลาดำเนินการ เวลาในการดำเนินการรวมทั้งสิ้น 270 วัน

7) การวิเคราะห์ผลประโยชน์ของโครงการเบื้องต้น

- ผลตอบแทนการลงทุน

คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยใช้บริการปีละประมาณ 70,000 คน เกิดรายได้ปีละ 140,000,000 บาท นักท่องเที่ยวต่างประเทศ ใช้บริการปีละประมาณ 1,000 คน เกิดรายได้ปีละ 4,500,000 บาท (เกณฑ์ใช้จ่ายเฉลี่ย ไทย 2,000 บาท/ คน ชาวต่างประเทศ 100 เหรียญสหรัฐ / คน)

8) ความพร้อมของโครงการ

ปัจจุบันกองบิน 53 เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับประชาชนทั่วไป ตามนโยบายของกองทัพอากาศ การพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวตามโครงการดำเนินการบนพื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตท่องเที่ยวกองบิน 53 ดังนั้นโครงการฯ จึงมีความพร้อม และ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือทั้ง ด้านนโยบาย และพื้นที่ โครงการฯ

9) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอ่าวมะนาว ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ผลจากการใช้บริการท่องเที่ยวก่อให้เกิด ผลกระทบสภาวะแวดล้อมธรรมชาติ มลภาวะ น้ำเน่าเสีย และขยะมูลฝอย ได้เตรียมแก้ปัญหากำหนดระบบบำบัดน้ำเสีย และการสร้างที่ทิ้งขยะที่ได้มาตรฐาน

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จินตนา แสงวงศ์ (2543) การศึกษาวิจัย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กองพลรบพิเศษที่ 2 พบว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กองพลรบพิเศษที่ 2 สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ มีองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามที่สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยกำหนด (2540) เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับธรรมชาติเป็นหลัก
2. ด้านการจัดการ เป็นการจัดการอย่างยั่งยืนครอบคลุมการอนุรักษ์ ทรัพยากรท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลภาวะ รวมทั้งการควบคุมพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต
3. ด้านกิจกรรมและขบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อขบวนการเรียนรู้ โดยได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ชุมชน ท้องถิ่น และผู้ประกอบการในการรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

4. ด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในทุกขั้นตอน การจัดการเพื่อผลประโยชน์ชุมชนท้องถิ่น

การจัดการท่องเที่ยว กองพลรบพิเศษที่ 2 ตอบสนองความพึงพอใจนักท่องเที่ยว สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ต่อไป

รวิภา หอมเศรษฐี (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยศึกษาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาจังหวัดเชียงราย และบุคคลที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวช่วงครึ่งปีแรก สูงกว่าเป้าหมายในระดับมาก และปริมาณรายได้จากการท่องเที่ยวช่วงครึ่งปีแรก สูงกว่าเป้าหมายระดับปานกลาง และระดับความพึงพอใจนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียง อยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับนโยบายและการบริหารที่สัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความพร้อมของอุทยานการท่องเที่ยว ความเพียงพอของทรัพยากรทางการบริหาร ความรู้ความสามารถของบุคลากร การประชาสัมพันธ์ กระบวนการติดต่อสื่อสาร และการสนับสนุนของบุคลากร รวมทั้งปัจจัยสภาวะทางสังคม ส่วนปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เรียงตามลำดับ ได้แก่ การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณแหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม การเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ราคาสินค้าและบริการ การประชาสัมพันธ์ไม่ดีเพียงพอ และความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนักท่องเที่ยว

สุเทพ เย็นสุข (2540) ศึกษาหาแนวทางในการจัดการและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างให้ความเห็นว่าสิ่งที่ควรมีการปรับปรุงฟื้นฟูเป็นอันดับแรกคือ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รองลงมาคือ นโยบายและการจัดการ จากผลการศึกษาผู้วิจัยได้เสนอแนะรูปแบบการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ในรูปแบบของแผนปฏิบัติการเพื่อการฟื้นฟู 3 แผนดังนี้

1. แผนการปรับปรุงภูมิทัศน์ และปรับปรุงสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
2. แผนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
3. แผนปลูกจิตสำนึก

มนัส สุวรรณ และคณะ (2541) ศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ (เชียงใหม่) พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมต่อการท่องเที่ยวในทุกด้าน โดยพัฒนาความพร้อมด้านต่างๆ ให้พอเพียงต่อการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงเห็นควรมีการกำหนดแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

1. แนวทางพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

ส่งเสริมให้มีการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ที่มีศักยภาพแต่ยังไม่มีการนำเสนอ การฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระยะยาว และการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไป

1.1 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามาจับบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ให้คงคุณค่าและดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

1.2 ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งใหม่ขึ้นในบริเวณใกล้เคียงเพื่อการกระจายนักท่องเที่ยว จากแหล่งท่องเที่ยวหนาแน่นในฤดูกาลท่องเที่ยว ป้องกันไม่ให้เกิดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว อันจะทำให้ทรัพยากรท่องเที่ยวเสื่อมโทรม

1.3 สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยให้มีการพัฒนาทักษะการจัดการอย่างถูกต้อง

1.4 สนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ เพื่อให้ทรัพยากรท่องเที่ยวยั่งยืนตลอดไป

2. แนวทางสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

2.1 ส่งเสริมพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว ให้ครอบคลุมและมีมาตรฐานระดับสากล เพื่อสร้างความพึงพอใจและความประทับใจนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด

2.2 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เดินทางสู่จุดหมายปลายทางโดยสวัสดิภาพ

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชน โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่น หรือองค์กรเข้ามาลงทุนด้านการบริการการท่องเที่ยวเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น และเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

2.4 สนับสนุนให้มีสร้างศูนย์ประชุม และศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมและแสดงสินค้าในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น

2.5 สนับสนุนให้สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางของการบินของภูมิภาค โดยเป็นที่จอดพัก ของสายการบินในภูมิภาค

3. แนวทางพัฒนาตลาดท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

3.1 ส่งเสริมให้คนไทยจากจังหวัดอื่นเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน

3.2 สนับสนุนการจัดประชุมหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การทัศนศึกษา จัดงานแสดงสินค้า และการนำเที่ยวเป็นรางวัลที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น

3.3 สนับสนุนให้ธุรกิจนำเที่ยว จัดรายการนำเที่ยวสู่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงให้มากขึ้น อาจต้องมีการนำเที่ยวในราคาพิเศษนอกฤดูกาลท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในช่วงนั้นให้มากขึ้น

3.4 ส่งเสริมเพิ่มการโฆษณาประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ตลอดทั้งปี โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวให้สอดคล้องเวลา

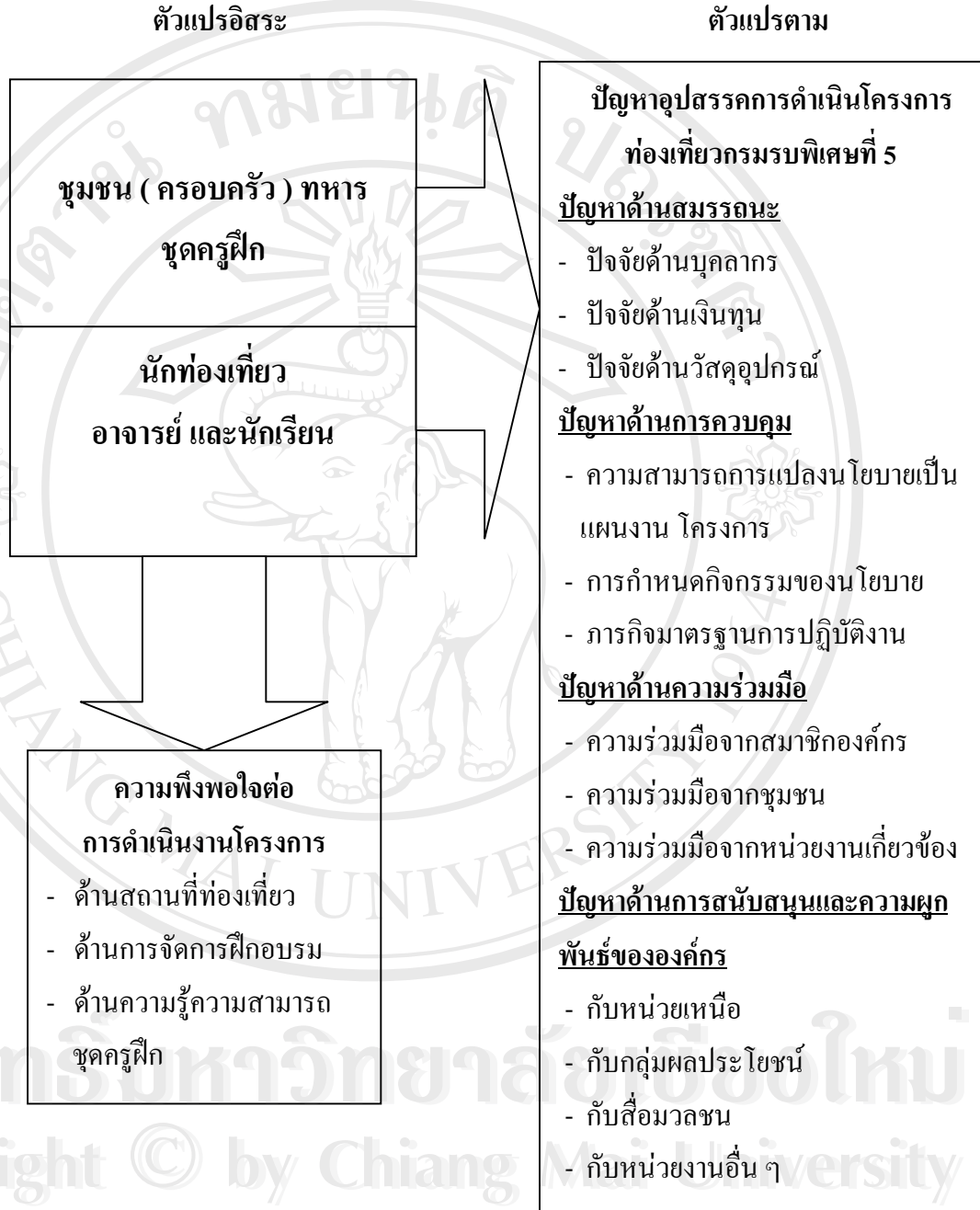
3.5 ส่งเสริมความร่วมมือ กับประเทศในกลุ่มภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ด้านการพัฒนา และส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค

ศูนย์วิจัยวนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2538) ศึกษาวางแผนเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ กรณีศึกษาภาคใต้ เสนอการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อันได้แก่ กลุ่มหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการพื้นที่ธรรมชาติส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้การสนับสนุนในรูปแบบอื่นๆ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปในพื้นที่ธรรมชาติ กลุ่มผู้ประกอบการต่างๆ ในภาคเอกชน ควรเข้าใจแนวคิดและปรัชญาของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าไปในพื้นที่ลดผลกระทบต่อระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้น้อยที่สุด ควรกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่มไม่ให้สูงเกินกว่าจะดูแลได้และเพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบจากการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่มากเกินไป และ กลุ่มประชาชนท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนควรมีการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรระดับ

ท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติรักษาค่านิยม และวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีไว้ สร้างจริยธรรมในการบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น การประสานความร่วมมือของกลุ่มต่างๆที่กล่าวไปข้างต้นนี้เองจะนำไปสู่การบรรลุถึงเป้าหมายสำคัญของปรัชญาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปฐพี อากมานนท์ มอนซอน และคณะ (2535) วิจัยเรื่อง โครงการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่าต่อสภาวะแวดล้อมและประชาชนในท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าขณะที่การท่องเที่ยวเดินป่าในภาคเหนือตอนบนกำลังขยายตัวได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้และวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวเขาแต่ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดการกระจายรายได้แก่ผู้คนในท้องถิ่นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง คณะผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ภาครัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเดินป่าเป็นนโยบายระดับชาติที่ชัดเจน เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน มีกฎหมายควบคุมเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในทางลบ สำหรับภาคเอกชนก็ควรให้ความร่วมมือ และคำนึงถึงผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นกับธรรมชาติ และวัฒนธรรมดั้งเดิมอันเป็นจรรยาที่สำคัญ ถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างดีแล้ว การท่องเที่ยวแบบเดินป่าพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

2.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 โดยมีระเบียบวิธีการศึกษาเกี่ยวกับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และขอบเขตการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยการศึกษาถึง 1. สภาพการณ์ การดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ที่ผ่านมา 2. ศึกษาความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดการของกรมรมพิเศษที่ 5 กับหลักการจัดการท่องเที่ยว รวมทั้งทำการศึกษาถึงสภาพปัญหาในการนำไปปฏิบัติ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรการศึกษาในครั้งนี้ นักท่องเที่ยว ผู้ร่วมกิจกรรม ประชาชนในท้องถิ่น (ทหารและครอบครัว) บุคลากร ครู อาจารย์ สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ครูฝึกทหาร

3.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว อาจารย์นักเรียนผู้ร่วมกิจกรรม การเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มเลือกโดยไม่ใช้วิธีทางสถิติ เนื่องจากประชากรเป้าหมายมีขนาดไม่แน่นอน จึงใช้วิธีการสุ่มเลือกแบบง่ายโดยเลือกจาก 10 โรงเรียน ๆ ละ 20 คน ตัวอย่างจำนวน 200 คน

3.3.2 กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น ได้แก่ ชุมชนครอบครัวทหาร อาศัยบ้านพักราชการ กรมรมพิเศษที่ 5 ประกอบด้วยกรมรมพิเศษที่ 5 กองพันรมพิเศษที่ 1 กองพันรมพิเศษ ที่ 2 รวมจำนวน 150 ครอบครัว ได้ตัวอย่างจำนวน 60 ครอบครัว โดยสุตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเนะ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนการสุ่มตัวอย่าง กำหนดเท่ากับ 10 %

แทนค่าสูตร

$$N = \frac{150}{1+150(0.1)^2}$$

$$= 60 \text{ ราย}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจะเก็บจากกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2 จำนวน 3 หน่วยๆ ละ 20 คริวเรือน รวม 60 คริวเรือน

3.3.3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ชุดครูฝึกทหารมี 3 หน่วยได้แก่กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2 จำนวน 3 หน่วย รวมจำนวน 72 คน เลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบโควต้า กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนการสุ่มตัวอย่างกำหนดเท่ากับ 10 %

แทนค่าสูตร

$$N = \frac{72}{1+72(0.1)^2}$$

$$= 42 \text{ ราย}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจะเก็บจากกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2 จำนวน 3 หน่วยๆ ละ 14 คน รวม 42 คน

3.2.4 กลุ่มระดับผู้บริหารสถาบันการศึกษา โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบเจาะจง คือ ระดับผู้บริหารสถาบันการศึกษาที่มีอำนาจในการตัดสินใจ จำนวน 20 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชาชนในท้องถิ่น กลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้รับบริการ ครูอาจารย์สถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ครูฝึกทหาร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลประวัตินโยบายแผนงานโครงการกฎ ระเบียบ ข้อมูลด้านการบริหารจัดการการดำเนินงานการท่องเที่ยวต่างๆ

3.5 ประเภทของข้อมูล

ประเภทของข้อมูล นำมาประกอบการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่บ่งบอกเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากร และความสามารถในการบริหารทรัพยากรต่างๆ

3.5.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารการท่องเที่ยว ปริมาณความต้องการใช้สถิติการใช้ความถี่ของการใช้บริการ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารการท่องเที่ยว ได้แก่ สถิติการ ความเหมาะสมเฉพาะ การมีใจรักการบริการ การมีส่วนร่วม การบริหารงานต่างๆ ไป

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 แบบสัมภาษณ์ บุคลากร ครู อาจารย์ หัวหน้าชุดครูฝึกโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ประเด็นดังนี้ การจัดโครงสร้างองค์การด้านการท่องเที่ยว นโยบายการวางแผนการบริหารบุคคล ครูฝึก การอำนวยความสะดวก การประเมินผลตรวจสอบภายในการมีส่วนร่วม นโยบายที่มีผลต่อการจัดการฝึก การเปรียบเทียบผล

3.6.2 แบบสอบถาม โดยจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

1) แบบสอบถามนักท่องเที่ยว หมายรวมถึง อาจารย์ นักเรียน จำนวน 200 ชุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 5 แนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

2) แบบสอบถาม กลุ่มประชาชนในท้องถิ่น หมายถึง ชุมชน (ครอบครัว) อาศัย บ้านพักราชการ กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 กองพันรบพิเศษที่ 2

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 5 แนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

3) แบบสอบถาม ชุดครูฝึกทหาร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

ส่วนที่ 5 แนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

3.7 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามหลัก Likert Scale ในการตอบแบบสอบถาม คือ

ระดับมีปัญหามากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
ระดับมีปัญหามาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับมีปัญหาปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับปัญหาน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับไม่มีปัญหา	ให้คะแนนเท่ากับ	1

คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามหลัก Likert Scale ในการตอบแบบสอบถาม คือ

ระดับพอใจมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
ระดับพอใจมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับพอใจปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับพอใจน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับไม่พอใจ	ให้คะแนนเท่ากับ	1

ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจในงานต่อการเพิ่มโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 ได้กำหนดแบ่งช่วงออกเป็น 5 ช่วง ตามเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรคำนวณของระดับ ชั้น = 0.8 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.79	หมายถึงไม่พอใจ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.80 – 2.59	หมายถึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.60 – 3.39	หมายถึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.40 – 4.19	หมายถึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.20 – 5.00	หมายถึงพอใจมากที่สุด

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับระดับการวัดข้อมูลและประเภทของตัวแปรดังนี้

3.8.1 สถิติแบบพรรณนา (Description Statistics) บรรยายลักษณะข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.8.2 สถิติแบบอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยใช้ค่า T-Test ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยการนำตัวเลขทางสถิติที่ได้จากการนำตัวแปรต่างๆ มาทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลจากการศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ ดังได้กล่าวแล้วนั้น โดยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 จากการศึกษาสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดผลการศึกษา ดังนี้

4.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นชุมชน (ครอบครัว)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	6	10.0
หญิง	54	90.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.0 รองลงมา เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.0

ตารางที่ 4.2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	1	1.7
20 – 30 ปี	9	15.0
31 – 40 ปี	28	46.7
41 – 50 ปี	20	33.3
มากกว่า 50 ปี	2	3.3
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.2 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.0 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนบุตร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	3	5.0
1 – 2 คน	53	88.3
3 คน	3	5.0
อื่น ๆ	1	1.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.3 จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 88.3 รองลงมา ไม่มีบุตรและมีบุตรจำนวน 3 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ส่วนอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 4.4 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	13	21.7
มัธยมศึกษา	28	46.7
อนุปริญญา	9	15.0
ปริญญาตรี	7	11.0
อื่น ๆ	3	5.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.4 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.7 ส่วนผู้ที่จบอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 15.0 และผู้ที่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.0

ตารางที่ 4.5 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ว่างงาน	1	1.7
แม่บ้าน	30	50.0
ค้าขาย	6	10.0
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	23.3
อื่นๆ	9	15.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.5 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา ราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.3 ส่วนอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 15.0 และอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 10.0

ตารางที่ 4.6 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	33	55.0
5,000 – 10,000 บาท	19	31.7
10,000 – 15,000 บาท	5	8.3
สูงกว่า 15,000 บาท	3	5.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.6 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 31.7 ส่วนผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.3 และสูงกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.7 ความต้องการรายได้จากโครงการท่องเที่ยว รพศ.ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความต้องการรายได้	จำนวน	ร้อยละ
เฉย ๆ	23	38.3
ไม่ต้องการ	9	15.0
ต้องการ	28	46.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.7 ความต้องการรายได้จากโครงการท่องเที่ยว รพศ.ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา เฉย ๆ คิดเป็นร้อยละ 38.3 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 15.0

ตารางที่ 4.8 ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีส่วนร่วม	14	23.3
มีส่วนร่วมน้อย	40	66.7
มีส่วนร่วมมาก	6	10.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.8 ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมน้อย คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา ไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีส่วนร่วมมาก คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน
โครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรค
การดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5

การดำเนินงาน	ระดับปัญหา/อุปสรรค					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา			
1. การมีส่วนร่วมของชุมชนรอบ ครัวเรือนกับโครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5	3 (5.0)	5 (8.3)	26 (43.3)	23 (38.3)	3 (5.0)	2.70	0.88	ปาน กลาง
2. ความรู้ความเข้าใจต่อโครงการ ท่องเที่ยว รพศ.5	- -	6 (10.0)	16 (26.7)	34 (56.7)	4 (6.7)	2.40	0.76	น้อย
3. การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม	- -	5 (8.3)	22 (36.7)	31 (51.7)	2 (3.3)	2.50	0.70	น้อย
4. การเปิดโอกาสให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในโครงการฯ	3 (5.0)	5 (8.3)	30 (50.0)	20 (33.3)	2 (3.3)	2.78	0.84	ปาน กลาง
5. ประเภทงานการมีส่วนร่วม โครงการฯ	1 (1.7)	3 (5.0)	30 (50.0)	24 (40.0)	2 (3.3)	2.61	0.71	ปาน กลาง
6. การประเมินผลโครงการ ฯ	2 (3.3)	3 (5.0)	23 (38.3)	24 (40.0)	8 (13.3)	2.45	0.90	น้อย
7. งบประมาณที่ รพศ.5ใช้ในการ ลงทุนปรับปรุงโครงการฯ	2 (3.3)	6 (10.0)	30 (50.0)	20 (33.3)	2 (3.3)	2.76	0.81	ปาน กลาง
8. ความเหมาะสมของชุดครุฑ โครงการฯ	3 (5.0)	4 (6.7)	39 (65.0)	11 (18.3)	3 (5.0)	2.88	0.80	ปาน กลาง
9. รูปแบบกิจกรรมส่งเสริม โครงการท่องเที่ยว รพศ.5	4 (6.7)	12 (20.0)	32 (53.3)	12 (20.0)	- -	3.13	0.81	ปาน กลาง
10. ความเหมาะสมด้านสถานที่ โครงการฯ	2 (3.3)	9 (15.0)	29 (48.3)	14 (23.3)	6 (10.0)	2.78	0.94	ปาน กลาง
รวม						2.69	0.81	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5 คิดเป็นร้อยละ 6.7 รองลงมาการมีส่วนร่วมของชุมชนครอบครัวทหารกับโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการฯ และความเหมาะสมของชุดครุฝึก โครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 6.7 เท่ากัน การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5 คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมา ความเหมาะสมด้านสถานที่ โครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 15.0 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคน้อย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม คิดเป็นร้อยละ 51.7 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่พบปัญหา ได้แก่ การประเมินผลโครงการ ฯ คิดเป็นร้อยละ 13.3 รองลงมา ความเหมาะสมด้านสถานที่โครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 10.0

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ ความเหมาะสมของชุดครุฝึก โครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 รองลงมา การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการฯ และความเหมาะสมด้านสถานที่โครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ส่วนงบประมาณที่ รพศ.5 ใช้ในการลงทุนปรับปรุงโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ส่วนที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาน้อย ได้แก่ การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ($\bar{X} = 2.40$) ความรู้ความเข้าใจต่อองค์กร ($\bar{X} = 2.40$) และการประเมินผลโครงการ ($\bar{X} = 2.45$)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรรมรพพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.10 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบเรื่อง	9	15.0
ทราบบ้าง	47	78.3
ทราบเรื่องดี	4	6.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.10 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบบ้าง คิดเป็นร้อยละ 78.3 รองลงมา ไม่ทราบเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนผู้ที่ทราบเรื่องดี คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบเรื่อง	16	26.7
ทราบบ้าง	40	66.7
ทราบเรื่องดี	4	6.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้เกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบบ้าง คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา ไม่ทราบเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26.7 ส่วนผู้ที่ทราบเรื่องดี คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ.

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เลข ๆ	16	26.7
ไม่เห็นด้วย	12	20.0
เห็นด้วย	28	46.7
เห็นด้วยมาก	4	6.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.12 เป็นการความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาเลข ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.7 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 20.0 และเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เลข ๆ	22	36.7
ไม่ต้องการ	9	15.0
ต้องการ	29	48.3
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาเลข ๆ คิดเป็นร้อยละ 36.7 และไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 15.0

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.ในระดับ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีส่วนร่วม	15	25.0
มีส่วนร่วมน้อย	37	61.7
มีส่วนร่วมมาก	8	13.3
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.ในระดับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมน้อย คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา ไม่มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนผู้ที่มีส่วนร่วมมาก คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 4.15 รายได้ที่ต้องการจากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
100 บาท/วัน	11	18.3
150 บาท/วัน	24	40.0
200 บาท/วัน	25	41.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.15 ระดับรายได้ที่ต้องการจากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่า 200 บาท/วัน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมา 150 บาท/วัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบว่า 100 บาท/วัน คิดเป็นร้อยละ 18.3

ตารางที่ 4.16 รูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มบริการ	16	26.7
กลุ่มผลิต/จำหน่ายอาหาร	27	45.0
กลุ่มจำหน่ายของที่ระลึก	9	15.0
กลุ่มวางแผน/จัดการ/บริหาร	8	13.3
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.16 รูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ. ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าไปมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มผลิต/จำหน่ายอาหาร คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาเป็นกลุ่มบริการ คิดเป็นร้อยละ 26.7 ส่วนกลุ่มจำหน่ายของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 15.0 และกลุ่มวางแผน/จัดการ/บริหาร คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 4.17 ลักษณะการมีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เป็นบุคคล	20	33.3
สมาคมแม่บ้าน รพศ.5	36	60.0
เป็นผู้ร่วมลงทุน	4	6.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ. โดยการเป็นสมาคมแม่บ้าน รพศ. คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาเป็นบุคคล คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้ที่เป็นผู้ร่วมลงทุน คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้โครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุง/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	17	28.3
สวัสดิการกำลังพล/ครอบครัว	33	55.0
ปรับปรุง/พัฒนาหน่วย	10	16.7
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้โครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรจัดการรายได้โครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 โดยสวัสดิการกำลังพล/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาปรับปรุง/พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 28.3 ส่วนปรับปรุง/พัฒนาหน่วย คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความสะอาด ความสวยงาม สถานที่	19	31.7
การจัดการโดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมมากขึ้น	35	58.3
การจัดชุดครูฝึกประจำรอบ 1 ปี	6	10.0
รวม	60	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงด้านการจัดการโดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาความสะอาด ความสวยงาม สถานที่ คิดเป็นร้อยละ 31.7 และการจัดชุดครูฝึกประจำรอบ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจของชุมชน (ครอบครัวทหาร) ต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยว
กรมรบพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.20 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพึงพอใจต่อการดำเนิน
โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

การดำเนินงาน	ระดับความพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. ความพึงพอใจต่อโครงการท่องเที่ยวรพศ. 5	1 (1.7)	12 (20.0)	35 (58.3)	12 (20.0)	- -	3.10	0.68	ปานกลาง
2. ความพอใจการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5	1 (1.7)	8 (13.3)	33 (55.0)	17 (28.3)	1 (1.7)	3.03	0.68	ปานกลาง
3. ความพอใจต่อรายได้จากการมีส่วนร่วมในโครงการฯ	1 (1.7)	8 (13.3)	33 (55.0)	17 (28.3)	1 (1.7)	2.85	0.73	ปานกลาง
4. ความพอใจต่อการกระจายรายได้โครงการฯ	- -	11 (18.3)	36 (60.0)	13 (21.7)	- -	2.96	0.63	ปานกลาง
5. ความพอใจกิจกรรมการฝึกของโครงการฯ	1 (1.7)	11 (18.3)	34 (56.7)	13 (21.7)	1 (1.7)	2.96	0.73	ปานกลาง
6. ความพอใจต่อการสร้างงานของโครงการฯ	3 (5.0)	12 (20.0)	35 (58.3)	10 (16.7)	- -	3.13	0.74	ปานกลาง
7. ความพอใจการบริหารจัดการโครงการฯ	- -	8 (13.3)	39 (65.0)	13 (21.7)	- -	2.91	0.59	ปานกลาง
8. ความพอใจต่อกิจกรรมการฝึกโครงการฯ	2 (3.3)	11 (18.3)	37 (61.7)	9 (15.0)	1 (1.7)	3.06	0.73	ปานกลาง
9. ความพอใจหากมีส่วนร่วมโครงการฯ มากกว่าปัจจุบัน	1 (1.7)	16 (26.7)	35 (58.3)	8 (13.3)	- -	3.16	0.66	ปานกลาง
10. ความพอใจหากมีส่วนร่วมในชั้นวางแผนโครงการฯ	1 (1.7)	14 (23.3)	34 (56.7)	10 (16.7)	1 (1.7)	3.06	0.73	ปานกลาง
รวม						3.02	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่าทุกประเด็นกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ ความพอใจหากมีส่วนร่วมโครงการฯมากกว่าปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 รองลงมาความพอใจต่อการสร้างงานของโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และความพึงพอใจต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ส่วนการดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ได้แก่ ความพอใจต่อการกระจายรายได้โครงการฯ และความพอใจกิจกรรมการฝึกของโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 เท่ากัน รองลงมาความพอใจการบริหารจัดการโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และความพอใจต่อรายได้จากการมีส่วนร่วมในโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ข้อที่ควรปรับปรุง	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารจัดการ โครงการฯ	30	50.0
ป้ายสัญลักษณ์พื้นที่โครงการฯ	52	86.7
ป้ายบอกทางพื้นที่โครงการฯ	52	86.7
เปิดให้ชุมชน (ครอบครัว) เข้ามีส่วนร่วมด้านต่างๆ มากขึ้น	53	88.3
กระจายรายได้เหมาะสม ยุติธรรม	56	93.3
อื่นๆ	6	10.0

จากตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงเกี่ยวกับการกระจายรายได้ที่เหมาะสม ยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 93.3 รองลงมาเปิดให้ชุมชน (ครอบครัว) เข้ามีส่วนร่วมด้านต่างๆ มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.3 ส่วนป้ายสัญลักษณ์พื้นที่โครงการฯ และป้ายบอกทางพื้นที่โครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 86.7 เท่ากัน

4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์และนักเรียน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.22 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	152	71.0
หญิง	62	29.0
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.22 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 71.0 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 29.0

ตารางที่ 4.23 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	4	1.9
10 – 20 ปี	163	76.2
21 – 30 ปี	24	11.2
31 – 40 ปี	12	5.6
มากกว่า 40 ปี	11	5.1
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.23 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21 – 30 คิดเป็นร้อยละ 11.2 ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.6 และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.9

ตารางที่ 4.24 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	185	86.4
อาจารย์ / หน.กลุ่มวิชา	28	13.1
ผู้บริหาร	1	0.5
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.24 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาอาจารย์/หน.กลุ่มวิชา คิดเป็นร้อยละ 13.1 และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 4.25 รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	79	36.9
1,000 – 5,000 บาท	34	15.9
5,000 – 10,000 บาท	13	6.1
10,001 – 15,000 บาท	5	2.3
15,000 – 20,000 บาท	17	7.9
ไม่ตอบ	66	30.8
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.25 รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 1,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.9 ส่วนผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 15,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.9 และผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.1

ตารางที่ 4.26 สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถานศึกษาเอกชน	120	56.1
สถานศึกษารัฐ	93	43.5
องค์กรอื่น ๆ	1	0.5
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.26 สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่สถานศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมา สถานศึกษารัฐ คิดเป็นร้อยละ 43.5 และองค์กรอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 4.27 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	7	3.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	132	61.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	6.1
อนุปริญญา	33	15.4
ปริญญาตรี	20	9.3
สูงกว่าปริญญา	9	4.2
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.27 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา อนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 15.4 ส่วนผู้ที่มีระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.3 และผู้ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 6.1

ตารางที่ 4.28 การเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การไปใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	34	15.9
เคย	175	81.8
ไม่ตอบ	5	2.3
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.28 การเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 81.8 รองลงมาไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 15.9

ตารางที่ 4.29 จำนวนครั้งการเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนครั้งการไปใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
1 ครั้ง	150	70.1
2 ครั้ง	19	8.9
3 ครั้ง	3	1.4
4 ครั้ง	1	0.5
5 ครั้ง	1	0.5
ไม่ตอบ	40	18.7
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.29 จำนวนครั้งการเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เคยบริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมา 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.9 ส่วนผู้ที่เคยใช้บริการ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.4 ผู้ที่เคยใช้บริการ 4 และ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากัน

ตารางที่ 4.30 การทราบเรื่องโครงการท่องเที่ยวกรรมรพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

โครงการท่องเที่ยวกรรมรพิเศษที่ 5	จำนวน	ร้อยละ
โดยตนเอง	24	11.2
จากผู้อื่น	174	81.3
จากสื่อโฆษณา	6	2.8
ไม่ตอบ	10	4.7
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.30 การทราบเรื่องโครงการท่องเที่ยวกรรมรพิเศษที่ 5 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบถึงโครงการท่องเที่ยวกรรมรพิเศษที่ 5 จากผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 81.3 รองลงมาโดยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 11.2 ส่วนผู้ที่ทราบจากสื่อโฆษณา คิดเป็นร้อยละ 2.8

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ และนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนิน
โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.31 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

การดำเนินงาน	ระดับปัญหา/อุปสรรค					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา			
1. จำนวนครูฝึกต่อจำนวนนักเรียน	11 (5.1)	35 (16.4)	91 (42.5)	48 (22.4)	29 (13.6)	2.77	1.04	ปานกลาง
2. ความรู้ความสามารถของชุดครูฝึก	30 (14.0)	64 (29.9)	31 (14.5)	53 (24.8)	36 (16.8)	2.99	1.33	ปานกลาง
3. ความประพฤติดุชครูฝึกโดยรวม	27 (12.6)	43 (20.1)	60 (28.0)	56 (26.2)	28 (13.1)	2.92	1.22	ปานกลาง
4. ความประพฤติดุชครูฝึกรายบุคคล	23 (10.7)	36 (16.8)	75 (35.0)	55 (25.7)	25 (11.7)	2.89	1.14	ปานกลาง
5. กิจกรรมการฝึกกระเบียบวินัยรูปแบบต่าง ๆ	28 (13.1)	56 (26.2)	48 (22.4)	49 (22.9)	33 (15.4)	2.98	1.28	ปานกลาง
6. ความเหมาะสมของกิจกรรมและผู้รับการฝึก	22 (10.3)	54 (25.2)	58 (27.1)	54 (25.2)	26 (12.1)	2.96	1.18	ปานกลาง
7. ความพอเพียงของอุปกรณ์สนับสนุนการฝึก	28 (13.1)	46 (21.5)	67 (31.3)	55 (25.7)	18 (8.4)	3.05	1.15	มาก
8. การควบคุมกำกับการฝึกของผู้รับผิดชอบ	31 (14.5)	46 (21.5)	48 (22.4)	57 (26.6)	32 (15.0)	2.93	1.28	ปานกลาง
9. ความเหมาะสมของราคาต่อการพักผ่อน / ครึ่ง	20 (9.3)	44 (20.6)	79 (36.9)	44 (20.6)	27 (12.6)	2.81	1.13	ปานกลาง
10. การประเมินผลภายหลังการฝึก	24 (11.2)	39 (18.2)	61 (28.5)	54 (25.2)	36 (16.8)	1.90	1.23	น้อย
รวม						2.82	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.31 พบว่าโครงการโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละประเด็นแล้ว พบว่าทุกระดับ ยกเว้นการประเมินผลภายหลังการฝึกเท่านั้นที่มีปัญหาน้อย นอกนั้นมีปัญหาระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคมาก ได้แก่ ความพอเพียงของอุปกรณ์สนับสนุนการฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความสามารถของชุดครูฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมากิจกรรมการฝึก ระเบียบ วินัย รูปแบบต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และความเหมาะสมของกิจกรรมและผู้รับการฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรรมรพพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูฝึก (ปัจจุบัน) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบเห็น

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ต้องแก้ไข	21	9.8
ดีแล้ว	193	90.2
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.32 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูฝึก (ปัจจุบัน) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.2 รองลงมา ต้องแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 9.8

ตารางที่ 4.33 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของชุดครูฝึกที่ดี

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ทหารคนใดก็เป็นครูฝึกได้	30	14.0
คัดเลือกด้านความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ	184	86.0
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการจัดชุดครูฝึกต้องคัดเลือกด้านความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมาทหารคนใดก็เป็นครูฝึกได้ คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการบริหารรายได้จากโครงการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เป็นเบี่ยงเคียงครุฝึก / สวัสดิการ ครอบครัว	57	26.6
จัดทำอุปกรณ์ / ปรับปรุงเพิ่มเติม	87	40.7
พัฒนาหน่วยทหาร	70	32.7
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.34 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการบริหารรายได้จากโครงการของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าวิธีรวบรวมบริหารรายได้โดยการจัดทำอุปกรณ์ / ปรับปรุงเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาพัฒนาหน่วยทหาร คิดเป็นร้อยละ 32.7 และเป็นเบี่ยงเคียงครุฝึก / สวัสดิการ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 26.6

ตารางที่ 4.35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	10	4.7
เหมาะสม	156	72.9
ควรปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์สถานศึกษา	48	22.4
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.35 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมาควรปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.4 และคิดว่าไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอาหารและเครื่องดื่ม/ปริมาณ ราคาของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	38	17.8
เหมาะสม	127	59.3
ควรปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ สถานศึกษา	49	22.9
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของอาหารและเครื่องดื่ม/ปริมาณ
ราคาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ
59.3 รองลงมาควรปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.9 และไม่
เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 17.8

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมราคาค่าใช้จ่าย ต่อการร่วมกิจกรรม 1 ครั้งของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
150 บาท/คน/ครั้ง	108	50.5
200 บาท/คน/ครั้ง	75	35.0
250 บาท/คน/ครั้ง	31	14.5
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมราคาค่าใช้จ่าย ต่อการร่วมกิจกรรม
1 ครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
ได้แก่ 150 บาท/คน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมา 200 บาท/คน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.0 และ
250 บาท/คน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.5

ตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มในรายการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
จีจรรย์าน	66	30.8
การโต้เขา	50	23.4
การเดินทางป่าศึกษาธรรมชาติ	98	45.8
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มในรายการของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรจัดให้มีการเดินทางป่าศึกษาธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาจีจรรย์าน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และการโต้เขา คิดเป็นร้อยละ 23.4

ตารางที่ 4.39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหลังจากที่ได้ผ่านการฝึกแล้ว

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม สถานที่	90	42.1
การจัดชุดครูฝึกฯ	14	6.5
การจัดกิจกรรมการฝึก	62	29.0
อาหาร ปริมาณ / ราคา / การบริการ	48	22.4
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.39 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหลังจากที่ได้ผ่านการฝึกแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงด้านความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม สถานที่ คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 29.0 ส่วนเรื่องอาหาร ปริมาณ / ราคา / การบริการ คิดเป็นร้อยละ 22.4 และด้านการจัดชุดครูฝึกฯ คิดเป็นร้อยละ 6.5

ตารางที่ 4.40 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหากว่าสมมติเป็นหัวหน้าโครงการฯ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิทัศน์ สถานที่โครงการฯ	59	27.6
การจัดชุดครุฝึกฯ	24	11.2
กิจกรรมการฝึกฯ	61	28.5
อาหาร	45	21.0
ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก	25	11.7
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.40 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านที่ควรปรับปรุงหากว่าสมมติเป็นหัวหน้าโครงการฯ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าหากสมมติตัวผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าโครงการฯ ด้านที่ควรปรับปรุง ได้แก่ กิจกรรมการฝึกฯ คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมา ภูมิทัศน์ สถานที่โครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 27.6 ส่วนด้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 21.0 และด้านร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 11.7

ตารางที่ 4.41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วไป รวมทั้งสถาบันการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	37	17.3
ดี	134	62.6
ไม่แน่ใจ	43	20.1
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.41 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วไป รวมทั้งสถาบันการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 20.1 และดีมาก คิดเป็นร้อยละ 17.3

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและอาจารย์ต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยว
 กรมรบพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.42 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจต่อการดำเนิน
 โครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5

การดำเนินงาน	ความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ความพึงพอใจโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5								
1.1 การต้อนรับ/ความเหมาะสม	37 (17.3)	95 (44.4)	75 (35.0)	7 (3.3)	- -	3.75	0.77	มาก
1.2 สภาพที่พัก/ห้องน้ำ/ห้องสุขา	15 (7.0)	44 (20.6)	103 (48.1)	37 (17.3)	15 (7.0)	3.03	0.97	ปานกลาง
1.3 อาหารและน้ำ	18 (8.4)	60 (28.0)	102 (47.7)	25 (11.7)	9 (4.2)	3.24	0.91	ปานกลาง
1.4 สภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พื้นที่	52 (24.3)	93 (43.5)	55 (25.7)	12 (5.6)	2 (0.9)	3.84	0.88	ปานกลาง
2. ความพึงพอใจต่อการจัดการ ฝึกอบรมโครงการฯ								
2.1 กิจกรรมปฐมนิเทศน์	36 (16.8)	96 (44.9)	76 (35.5)	3 (1.4)	3 (1.4)	3.74	0.80	มาก
2.2 กิจกรรมสร้างระเบียบวินัย	67 (31.3)	93 (43.5)	42 (19.6)	10 (4.7)	2 (0.9)	3.99	0.88	มาก
2.3 กิจกรรมสร้างความสามัคคี ของหมู่คณะ	64 (29.9)	97 (45.3)	47 (22.0)	3 (1.4)	3 (1.4)	4.00	0.83	มาก
2.4 กิจกรรมสร้างลักษณะผู้นำ ผู้ตาม	55 (25.7)	104 (48.6)	46 (21.5)	8 (3.7)	1 (0.5)	3.95	0.81	มาก
3. ระดับความพึงพอใจต่อชุดครูฝึก								
3.1 ความประพฤติครูฝึก	48 (22.4)	93 (43.5)	62 (29.0)	6 (2.8)	5 (2.3)	3.80	0.89	มาก
3.2 ความรู้ความสามารถ ครูฝึก	64 (29.9)	111 (51.9)	36 (16.8)	1 (0.5)	2 (0.9)	4.09	0.75	มาก

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3.3 ความรอบรู้เรื่องที่ฝึกสอน ถ่ายทอด	62 (29.0)	100 (46.7)	49 (22.9)	1 (0.5)	2 (0.9)	4.02	0.78	มาก
3.4 จิตสำนึกต่อความเป็นครูฝึก	65 (30.4)	94 (43.9)	46 (21.5)	5 (2.3)	4 (1.9)	3.98	0.88	มาก
รวม						3.78	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.42 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยว อบรมพิเศษที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด เกี่ยวกับกิจกรรมสร้างระเบียบวินัย คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมาจิตสำนึกต่อความเป็นครูฝึก คิดเป็นร้อยละ 30.4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ครูฝึก คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาความรอบรู้เรื่องที่ฝึกสอน ถ่ายทอด คิดเป็นร้อยละ 46.7 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อยเกี่ยวกับสภาพที่พัก/ห้องน้ำ/ห้องสุขา คิดเป็นร้อยละ 17.3 รองลงมา อาหารและน้ำ คิดเป็นร้อยละ 11.7 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเกี่ยวกับสภาพที่พัก/ห้องน้ำ/ห้องสุขา คิดเป็นร้อยละ 7.0 รองลงมา อาหารและน้ำ คิดเป็นร้อยละ 4.0

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่าโดยรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 โดยเรียงตามประเด็นดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ครูฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รองลงมา ความรอบรู้เรื่องที่ฝึกสอน ถ่ายทอด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ กิจกรรมสร้างความสามัคคีของหมู่คณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมา กิจกรรมสร้างระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

ตารางที่ 4.43 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนี้ต้องการให้ปรับปรุง

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุงสถานที่	123	57.5
ภูมิทัศน์ร่มรื่น สวยงาม	85	39.7
ป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยว	75	35.0
การบริหาร นโยบายโครงการฯ	42	19.6
กิจกรรม หลักสูตร	85	39.7
ชุดครูฝึก	42	19.6
การบริการ/อาหาร/เครื่องดื่ม	132	61.7
อื่น ๆ	23	10.7

จากตารางที่ 4.43 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าโครงการที่ควรปรับปรุง ได้แก่ การบริการ/อาหาร/เครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา ปรับปรุงสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนเรื่องภูมิทัศน์ร่มรื่น/สวยงามและกิจกรรมหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 39.7 เท่ากัน เรื่องป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 35.0

ตารางที่ 4.44 ความต้องการเข้าใช้บริการซ้ำของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
กลับ	69	32.2
ไม่กลับ	34	15.9
ไม่แน่ใจ	107	50.0
ไม่ตอบ	4	1.9
รวม	214	100.0

จากตารางที่ 4.44 จำนวนและร้อยละความต้องการเข้าใช้บริการซ้ำของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา กลับ คิดเป็นร้อยละ 32.2 ส่วนผู้ที่ไม่กลับ คิดเป็นร้อยละ 15.9

4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูฝึก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูฝึก

ตารางที่ 4.45 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	60	83.3
หญิง	12	16.7
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.45 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4.46 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 30 ปี	10	13.9
31 – 40 ปี	17	23.6
มากกว่า 40 ปี	45	62.5
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา ระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.6 และอายุระหว่าง 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.9

ตารางที่ 4.47 ยศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ยศ	จำนวน	ร้อยละ
ส.อ.	46	63.9
จ.ส.ต. – จ.ส.อ.	25	34.7
ร.ต. – ร.อ.	1	1.4
พ.ต. ขึ้นไป	-	-
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มียศ ส.อ. คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมา จ.ส.ต. – จ.ส.อ. คิดเป็นร้อยละ 34.7 และยศ ร.ต. – ร.อ. คิดเป็นร้อยละ 1.4

ตารางที่ 4.48 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผบ.ชป. – รองฯ	8	11.1
ส.ยก. – ขว.	15	20.8
ส.อวน. – อวบ.	15	20.8
พงว.	3	4.2
ส.พยาบาล	2	2.8
ส.ช่างทำลาย	18	25.0
อื่น ๆ	11	15.3
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ส.ช่างทำลาย คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา ส.ยก. – ขว. และ ส.อวน. – อวบ. คิดเป็นร้อยละ 20.8 เท่ากัน ส่วนผู้ที่มีตำแหน่งอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 15.3 ผบ.ชป. – รองฯ คิดเป็นร้อยละ 11.1

ตารางที่ 4.49 ระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	4	5.6
5,000 – 10,000 บาท	18	25.0
10,000 – 20,000 บาท	50	69.4
20,000 – 25,000 บาท	-	-
มากกว่า 25,000 บาท	-	-
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.49 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.4 รองลงมา 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.0 และผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 4.50 ความพอเพียงของรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความพอเพียง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พอเพียง	33	45.8
พอเพียง	39	54.2
เหลือ	-	-
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้พอเพียง คิดเป็นร้อยละ 54.2 ส่วนผู้ที่ไม่พอเพียง คิดเป็นร้อยละ 45.8

ตารางที่ 4.51 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมต้น – ปลาย	49	68.1
อนุปริญญา	9	12.5
ปริญญาตรี	14	19.4
อื่น ๆ	-	-
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมต้น – ปลาย คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.4 และอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 4.52 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	4	5.6
สมรส	66	91.7
หย่าร้าง	2	2.8
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 91.7 รองลงมา มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 5.6 ส่วนผู้ที่หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.53 ความต้องการรายได้เสริมจากโครงการของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความต้องการรายได้เสริมจากโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	2	2.8
เฉยๆ	23	31.9
ต้องการ	47	65.3
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 65.3 รองลงมาเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 31.9 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.54 มีประสบการณ์เป็นครูฝึกมาของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่

ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
เคย	48	66.7
ไม่เคย	24	33.3
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์เป็นครูฝึกมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 33.3

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูฝึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ
ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.55 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาและอุปสรรค
การดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินงาน	ระดับปัญหา/อุปสรรค					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา			
ปัญหาด้านสมรรถนะ								
1. ความพอเพียงของจำนวนครูฝึกและบุคลากรในโครงการฯ	2 (2.8)	12 (16.7)	41 (56.9)	16 (22.2)	1 (1.4)	2.97	0.75	ปานกลาง
2. ความรู้ความสามารถของครูฝึกและบุคลากรในโครงการฯ	8 (11.1)	20 (27.8)	27 (37.5)	12 (16.7)	5 (6.9)	3.19	1.06	ปานกลาง
3. ความเพียงพองบประมาณสนับสนุนและพัฒนาโครงการฯ	6 (8.3)	6 (8.3)	20 (27.8)	40 (55.6)	-	2.69	0.94	ปานกลาง
4. ความเพียงพอวัสดุอุปกรณ์จำเป็นต่อการใช้งานในโครงการฯ	6 (8.3)	6 (8.6)	34 (47.2)	26 (36.1)	-	2.88	0.88	ปานกลาง
5. ความเหมาะสมของสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมโครงการฯ	10 (13.9)	27 (37.5)	14 (19.4)	15 (20.8)	6 (8.3)	3.27	1.18	ปานกลาง
ปัญหาด้านนโยบายและการควบคุม								
6. นโยบายการท่องเที่ยวสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกประการ	8 (11.1)	28 (38.9)	21 (29.2)	15 (20.8)	-	3.40	0.94	มาก
7. ความต่อเนื่องของการปรับปรุงชุดครูฝึกโครงการฯ	4 (5.6)	12 (16.7)	36 (50.0)	20 (27.8)	-	3.00	0.82	ปานกลาง
8. การแก้ไขความผิดพลาดจากการฝึกครั้งที่ผ่านมา	2 (2.8)	10 (13.9)	41 (56.9)	19 (26.4)	-	2.93	0.71	ปานกลาง
9. ความสามารถประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หลังการฝึก	6 (8.3)	13 (18.1)	40 (55.6)	13 (18.1)	-	3.16	0.82	ปานกลาง
10. แผนงานที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	10 (13.9)	20 (27.8)	33 (45.8)	7 (9.7)	2 (2.8)	3.40	0.94	มาก

ตารางที่ 4.55 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ระดับปัญหา/อุปสรรค					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา			
ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครูฝึก								
11. ท่านสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฯ	5 (6.9)	12 (16.7)	28 (38.9)	27 (37.5)	- -	2.93	0.90	ปานกลาง
12. ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฯ	5 (6.9)	8 (11.1)	28 (38.9)	31 (43.1)	- -	2.81	0.89	ปานกลาง
13. ระดับการมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการฯ ร้านอาหารที่พัก	11 (15.3)	6 (8.3)	16 (22.2)	31 (43.1)	8 (11.1)	2.73	1.23	ปานกลาง
14. การเปิดโอกาสให้ชุมชน (ทหารและครอบครัว)มีส่วนร่วมต่อโครงการฯ	9 (12.5)	6 (8.3)	12 (16.7)	41 (56.9)	4 (5.6)	2.65	1.12	ปานกลาง
15. ความสำคัญของโครงการท่องเที่ยวฯ เป็นภารกิจรอง	1 (1.4)	13 (18.1)	32 (44.4)	22 (30.6)	4 (5.6)	2.79	0.85	ปานกลาง
รวม						2.98	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.55 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการฯ ร้านอาหาร ที่พัก คิดเป็นร้อยละ 15.3 รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมโครงการฯ และแผนงานที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง คิดเป็นร้อยละ 13.9 ส่วนการดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าไม่มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด ได้แก่ นโยบายการท่องเที่ยวสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกประการ คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมา ความเหมาะสมของสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 37.5 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าเป็นปัญหาอุปสรรคน้อย ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชน (ทหารและครอบครัว) มีส่วนร่วมต่อโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา ความเพียงพองบประมาณสนับสนุนและพัฒนาโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 55.6 ส่วนการดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่พบปัญหาอุปสรรคเลย ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการฯ ร้านอาหาร ที่พัก

คิดเป็นร้อยละ 11.1 รองลงมาความเหมาะสมของสถานที่ สำหรับการจัดกิจกรรมโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 8.3

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดว่าการดำเนินงานโดยรวม มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคมาก ได้แก่ นโยบายการท่องเที่ยวสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกประการและแผนงานที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 เท่ากัน นอกนั้นก็กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง เช่น ความรู้ความสามารถของครูฝึกและบุคลากรในโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ ความต่อเนื่องของการปรับปรุงชุดครูฝึก โครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 รองลงมา ท่านสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของครูฝึกต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.56 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	4	5.6
เหมาะสมแล้ว	31	43.1
ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สะอาด สวยงาม	37	51.4
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สะอาด สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมา เหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 43.1 ส่วนผู้ที่คิดว่าไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 4.57 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ ธรรมชาติสามารถ
ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่ขาดเอกลักษณ์ดึงดูดนักท่องเที่ยว	21	29.2
พื้นที่มีเอกลักษณ์(อ่างน้ำ สภาพน้ำ) ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี	51	70.8
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าพื้นที่มีเอกลักษณ์ (อ่างน้ำ สภาพน้ำ) ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมา พื้นที่ขาดเอกลักษณ์ดึงดูดนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 29.2

ตารางที่ 4.58 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพพื้นที่ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็นธรรมชาติ	-	-
เป็นธรรมชาติสภาพดั้งเดิม	26	36.1
ควรปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่ม	46	63.9
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.58 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพพื้นที่ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมา คิดว่าเป็นธรรมชาติดั้งเดิม คิดเป็นร้อยละ 36.1

ตารางที่ 4.59 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพอาคารโรงเรียน ห้างอบรม
พื้นที่ท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	28	38.9
เหมาะสม / เพียงพอ	44	61.1
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าสภาพอาคารโรงเรียน
ห้างอบรม พื้นที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสม/เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมา ไม่เหมาะสม
คิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 4.60 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพห้องน้ำ สุขา พื้นที่ท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	48	66.7
เหมาะสม / เพียงพอ	24	33.3
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าสภาพห้องน้ำ สุขา พื้นที่
ท่องเที่ยวมีสภาพไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาเหมาะสม/เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 4.61 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อบรรยากาศห้องเที่ยว

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	28	38.9
เฉย ๆ	42	58.3
น่าเบื่อหน่าย	2	2.8
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้สึกเฉย ๆ คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมา ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 38.9 และน่าเบื่อหน่าย คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.62 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมที่โครงการฯ ดำเนินการ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม	44	61.1
กิจกรรมดำรงชีพในป่า	20	27.8
กิจกรรมกระโดดหอสูง 34 ฟุต	2	2.8
อื่น ๆ	6	8.3
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่ารูปแบบกิจกรรมที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมา กิจกรรมดำรงชีพในป่า คิดเป็นร้อยละ 27.8 ส่วนกิจกรรมอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.3 และกิจกรรมกระโดดหอสูง 34 ฟุต คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.63 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ประสงค์ให้จัดเพิ่ม

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมชี้จรรยาบรรณ	24	33.3
กิจกรรมยิงปืน	38	52.8
กิจกรรมคุณก	4	5.6
กิจกรรมด้านกีฬา	2	2.8
อื่นๆ	4	5.6
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.63 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่ประสงค์ให้จัดเพิ่ม ได้แก่ กิจกรรมยิงปืน คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมา กิจกรรมชี้จรรยาบรรณ คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนกิจกรรมคุณกและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.6 เท่ากัน กิจกรรมด้านกีฬา คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.64 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรายได้จากการมีส่วนร่วมโครงการ
ท่องเที่ยวฯ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	40	55.6
เหมาะสม	32	44.4
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.64 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่ารายได้จากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ ไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมา เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 44.4

ตารางที่ 4.65 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรายได้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าเป็น
 ธรรมมากที่สุด

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
50 บาท/คน/วัน	18	25.0
100 บาท/คน/วัน	14	19.4
150 – 200 บาท/คน/วัน	40	55.6
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.65 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่ารายได้ที่เป็นธรรมมากที่สุด
 ได้แก่ 150 – 200 บาท/คน/วัน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมา 50 บาท/คน/วัน คิดเป็นร้อยละ 25.0
 ส่วนผู้ที่คิดว่า 100 บาท/คน/วัน คิดเป็นร้อยละ 19.4

ตารางที่ 4.66 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงเครื่องช่วยฝึก

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ของเดิมดีแล้ว	2	2.8
ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับเยาวชน	42	58.3
ควรมีการสร้างเพิ่มเติม	28	38.9
รวม	72	100.0

จากตารางที่ 4.66 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรปรับปรุงให้เหมาะสม
 กับเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาควรมีการสร้างเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 38.9 ส่วนผู้ที่คิดว่า
 ของเดิมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.8

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของครูฝึกต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ตารางที่ 4.67 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ของครูฝึก

การดำเนินงาน	ความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. สภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่การฝึก	7 (9.7)	34 (47.2)	25 (34.7)	6 (8.3)	- -	3.58	0.78	มาก
2. สภาพภูมิทัศน์ ความสะอาด สวยงาม พื้นที่โครงการฯ	4 (5.6)	18 (25.0)	46 (63.9)	2 (2.8)	2 (2.8)	3.27	0.73	ปาน กลาง
3. สภาพอาคาร โรงเรือน/ห้องน้ำ ห้องส้วม พื้นที่ฝึก	2 (2.8)	6 (8.3)	43 (59.7)	17 (23.6)	4 (.6)	2.79	0.78	ปาน กลาง
4. นโยบายการดำเนินโครงการ ท่องเที่ยว รพศ. 5	2 (2.8)	12 (16.7)	34 (47.2)	20 (27.8)	4 (5.6)	2.83	0.87	ปาน กลาง
5. นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบ หมุนเวียน นขต. (ปัจจุบัน)	4 (5.6)	19 (26.4)	27 (37.5)	14 (19.4)	8 (11.1)	2.95	1.06	ปาน กลาง
6. นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบ คัดเลือก วนรอบ 1-2 ปี / ครั้ง	6 (8.3)	12 (16.7)	24 (33.3)	24 (33.3)	6 (8.3)	2.83	1.07	ปาน กลาง
7. ระดับการกระจายรายได้ที่เป็น ธรรมจากโครงการฯ	4 (5.6)	7 (9.7)	19 (26.4)	36 (50.0)	6 (8.3)	2.54	0.97	น้อย
8. สภาพ สิ่งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก สะดวกในการฝึกฯ	2 (2.8)	8 (11.1)	30 (41.7)	24 (33.3)	8 (11.1)	2.61	0.92	ปาน กลาง
9. มาตรการประเมินผลภายหลัง การฝึกฯ	2 (2.8)	12 (16.7)	40 (55.6)	14 (19.4)	4 (5.6)	2.91	0.83	ปาน กลาง
10. ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วม โครงการท่องเที่ยว	4 (5.6)	12 (16.7)	37 (51.4)	13 (18.1)	6 (8.3)	2.93	0.95	ปาน กลาง
11. ความพึงพอใจในรายได้จาก โครงการท่องเที่ยว	2 (2.8)	6 (8.3)	31 (43.1)	23 (31.9)	10 (13.9)	2.54	0.93	น้อย
12. สภาพกิจกรรมประกอบการฝึก ในโครงการฯ	- -	7 (9.7)	47 (65.3)	18 (25.0)	- -	2.84	0.57	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.67 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D	ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
13. สภาพขวัญและกำลังใจชุดครูฝึกต่อโครงการฯ	4 (5.6)	4 (5.6)	29 (40.3)	23 (31.9)	12 (16.7)	2.51	1.02	น้อย
14. ทัศนคติของท่านต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5	2 (2.8)	17 (23.6)	41 (56.9)	10 (13.9)	2 (2.8)	3.09	0.77	ปานกลาง
15. การระดมความคิดเห็นจากกำลังพล ชุมชน ครอบครัว เป็นข้อพิจารณาร่วมในการกำหนดนโยบายท่องเที่ยว รพศ.5	5 (6.9)	9 (12.5)	26 (36.1)	30 (41.7)	2 (2.8)	2.79	0.94	ปานกลาง
รวม						2.86	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.67 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก มีเพียงประเด็นเดียวได้แก่ สภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่การฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ในประเด็นอื่นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับปานกลาง เช่น สภาพภูมิทัศน์ ความสะอาด สวยงาม พื้นที่โครงการฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบหมุนเวียน นขต. (ปัจจุบัน) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 รองลงมา มาตรการประเมินผลภายหลังการฝึกฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91

ตารางที่ 4.68 ความคิดเห็นของครูฝึกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแนวทางปรับปรุงโครงการ
ท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1.1 นโยบายการบริหาร โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5	26	36.1
1.2 นโยบายการจัดการภายในโครงการฯ	72	100.0
1.2.1 การจัดครูฝึก	46	63.9
แบบหมุนเวียน นขต. (ปัจจุบัน)	25	34.7
แบบคัดเลือก 1 – 2 ปี/ครั้ง	45	62.5
1.2.2 อาหาร	58	80.6
ปริมาณ	45	62.5
ราคา	60	83.3
รสชาติ	58	80.6
1.2.3 เปิดให้ชุมชน ครอบครัวยุคใหม่มีส่วนร่วมมากขึ้น	64	88.9
1.2.4 จัดสรรรายได้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น	62	86.1
1.2.5 การปรับปรุงสถานที่	64	88.9
ป้ายบอกทาง	68	94.4
ป้ายเตือน	64	88.9
สัญลักษณ์การท่องเที่ยว	62	86.1
1.2.6 อื่นๆ	10	13.9

จากตารางที่ 4.68 พบว่า ครูฝึกที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงนโยบายการจัดการภายในโครงการฯ คิดเป็นร้อยละ 100.0 แบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้ ส่วนใหญ่เห็นควรปรับปรุงในด้านการเปิดให้ชุมชน ครอบครัวยุคใหม่ และการปรับปรุงสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 88.9 เท่ากัน รองลงมา การจัดสรรรายได้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 86.1 เห็นควรปรับปรุงเรื่องอาหาร คิดเป็นร้อยละ 80.6 และควรปรับปรุงการจัดครูฝึก คิดเป็นร้อยละ 63.9 สำหรับการปรับปรุงสถานที่นั้น ได้แก่ ป้ายบอกทาง คิดเป็นร้อยละ 94.4 รองลงมาป้ายเตือน คิดเป็นร้อยละ 88.9 สำหรับการปรับปรุงในส่วนของอาหารนั้น เห็นควรปรับปรุงในด้านราคาและรสชาติ คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ 80.6 ตามลำดับ ในส่วนของการจัดครูฝึก เห็นควรปรับปรุงให้เป็นแบบคัดเลือก 1 – 2 ปี/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.5 และผู้ที่เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องนโยบายการบริหาร โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 36.1

4.4 การทดสอบสมมุติฐาน

4.4.1 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1

สมมุติฐานข้อที่ 1 นักท่องเที่ยวในกลุ่มอาจารย์และนักเรียนมีความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 ในระดับมาก

ตารางที่ 4.69 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาจารย์และนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5

การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
สถานที่โครงการ	214	3.79	.70	มาก
การจัดการฝึกอบรม	214	4.21	.71	มากที่สุด
ความรู้ชุดครูฝึก	214	4.20	.70	มากที่สุด
โดยรวม	214	4.19	.63	มาก

จากตารางที่ 4.69 พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มอาจารย์และนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกในแต่ละด้านพบว่า กลุ่มอาจารย์และนักเรียน มีความพึงพอใจการจัดการฝึกอบรมมากที่สุด และความรู้ชุดครูฝึกมากที่สุด สำหรับสถานที่โครงการ มีความพึงพอใจในระดับมาก

การทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาจารย์และนักเรียนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ 3.39 ซึ่งเป็นเกณฑ์วัดความพึงพอใจระดับมาก และกำหนดสมมุติฐานทางสถิติไว้ดังนี้

H_0 = อาจารย์และนักเรียนมีความพึงพอใจการดำเนินโครงการฯ
ระดับมาก หรือ $H_0: \mu > 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

H_1 = อาจารย์และนักเรียนมีความพึงพอใจการดำเนินโครงการฯ
ในระดับไม่มาก หรือ $H_1: \mu < 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าสถิติที่ (t-test One-Simple test) มีค่าปรากฏในตารางที่ 4.70

ตารางที่ 4.70 ผลจากการทดสอบความพึงพอใจของกลุ่มอาจารย์และนักเรียนผลการดำเนินงาน
โครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5

การดำเนินงาน โครงการท่องเที่ยว	Test Value = 3.39				95% Confidence Interval of the Difference	
	T	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Lower	Upper
สถานที่โครงการ	8.142	213	.000	.3944	.2989	.4899
การจัดการฝึกอบรม	16.581	213	.000	.8150	.7181	.9118
ความรู้ชุดครูฝึก	16.631	213	.000	.8056	.7101	.9011
โดยรวม	18.104	213	.000	.7916	.7054	.8778

สรุปผลการทดสอบ : One-Sample Test ที่ระดับมาก (Value = 3.39) ความพึงพอใจ
ในภาพรวม ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 เพราะค่า $t = 18.104$ และ ค่า Sig. = .000 มีค่าน้อยกว่า 0.05
สรุปได้ว่า ความพึงใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มอาจารย์และนักเรียนมีความพึงพอใจการดำเนินงาน
โครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายละเอียด ในแต่ละด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกลุ่มอาจารย์
และนักเรียนมีความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 ในระดับมาก
ในทุกด้าน จึงสรุปได้ว่า ยอมรับ สมมุติฐานข้อที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.2 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

สมมุติฐานข้อที่ 2 การดำเนินงาน โครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก โดยผู้วิจัยได้แยกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่มคือ ชุมชน (ครอบครัว) ชุดครูฝึก และนักท่องเที่ยว (อาจารย์ และนักเรียน)

ตารางที่ 4.71 ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 ความคิดเห็นของชุมชน (ครอบครัว)

การดำเนินงาน โครงการท่องเที่ยวของ กรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรค	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยง มาตรฐาน	ระดับ
โดยภาพรวม	60	3.11	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.71 พบว่า ความคิดเห็นของชุมชน(ครอบครัว)ที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคโดยภาพรวม คะแนนค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 3.11 เมื่อพิจารณาพบว่า การดำเนินงาน โครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรค อยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมุติฐานเทียบกับความคิดเห็นของชุมชน(ครอบครัว) ผู้วิจัยได้กำหนด ค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ 3.39 ซึ่งเป็นเกณฑ์วัดความคิดเห็นระดับมากและกำหนดสมมุติฐาน ทางสถิติไว้ดังนี้

H_0 = ชุมชน(ครอบครัว)มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรค ในระดับมาก หรือ $H_0 : \mu > 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

H_1 = ชุมชน(ครอบครัว)มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรค ในระดับไม่มาก หรือ $H_1 : \mu < 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าสถิติที่ (t-test One-Simple test) มีค่าปรากฏในตารางที่ 4.72

ตารางที่ 4.72 ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของชุมชน(ครอบครัว)ที่มีต่อผลการดำเนินโครงการ
มีปัญหาอุปสรรค

ทดสอบการดำเนินงาน โครงการการท่องเที่ยว ของกรมพิเศษที่ 5	Test Value = 3.39				95% Confidence Interval of the Difference	
	T	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference		
					Lower	Upper
โดยรวม	3.752	59	.000	.2833	.4344	.1322

สรุปผลการทดสอบ : One-Sample Test ที่ระดับมาก (Value = 3.39) ความคิดเห็นต่อโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในภาพรวม ยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 เพราะค่า $t = 3.752$ และ ค่า Sig. = .000 มีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคตามความคิดเห็นของชุมชน (ครอบครัว) อยู่ในระดับไม่มากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ชุมชน(ครอบครัว) มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคในระดับไม่มาก จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ สมมุติฐานข้อที่ 2 ไม่แตกต่างจาก 3.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.73 ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการดำเนินงานโครงการฯ มีปัญหา
อุปสรรคในระดับมาก

การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของ กรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรค	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยง มาตรฐาน	ระดับ
โดยภาพรวม	214	3.35	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.73 พบว่า ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคโดยภาพรวม คะแนนค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณาพบว่า การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมติฐานเทียบกับความคิดเห็นของครูฝึก ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ 3.39 ซึ่งเป็นเกณฑ์วัดความคิดเห็นระดับปานกลาง และกำหนดสมมติฐานทางสถิติไว้ดังนี้

$$H_0 = \text{ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก หรือ } H_0 : \mu > 3.39 \text{ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$$

$$H_1 = \text{ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับไม่มาก หรือ } H_1 : \mu < 3.39 \text{ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ}$$

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าสถิติที่ (t-test One-Simple test) มีค่าปรากฏในตารางที่ 4.74

ตารางที่ 4.74 ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก

ทดสอบการดำเนินงานโครงการการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5	Test Value = 3.39				95% Confidence Interval of the Difference	
	T	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Lower	Upper
โดยรวม	.725	213	.469	-4.9533E-02	-.1842	8.512E-02

สรุปผลการทดสอบ : One-Sample Test ที่ระดับมาก (Value = 3.39) ความคิดเห็นของครูฝึกต่อโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในภาพรวม ยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 เพราะค่า $t = .752$ และค่า Sig. = .469 มีค่ามากกว่า 0.05 สรุปการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 ตามความคิดเห็นของครูฝึกมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับไม่มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่าครูฝึกมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคในระดับไม่มาก จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ สมมติฐานข้อที่ 2 ไม่แตกต่างจาก 3.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.75 ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยง(อาจารย์และนักเรียน) ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก

การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของ กรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรค	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยง มาตรฐาน	ระดับ
โดยภาพรวม	72	3.37	.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.75 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยง (อาจารย์และนักเรียน) ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคโดยภาพรวมคะแนนค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณา พบว่าการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมติฐานเทียบกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยง(อาจารย์และนักเรียน) ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการทดสอบไว้ที่ 3.39 ซึ่งเป็นเกณฑ์วัดความคิดเห็นระดับปานกลาง และกำหนดสมมติฐานทางสถิติไว้ดังนี้

H_0 = อาจารย์และนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการฯ มีปัญหาอุปสรรค
ในระดับมาก หรือ $H_0 : \mu > 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

H_1 = อาจารย์และนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการฯ มีปัญหาอุปสรรค
ในระดับไม่มาก หรือ $H_1 : \mu < 3.39$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบค่าที่คำนวณได้กับค่าที่กำหนดไว้ โดยใช้ค่าสถิติที่ (t-test One-Simple test) มีค่าปรากฏในตารางที่ 4.76

ตารางที่ 4.76 ผลจากการทดสอบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว (อาจารย์และนักเรียน) ที่มีต่อผลการดำเนินโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก

	Test Value = 3.39					
ทดสอบการดำเนินงานโครงการการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
โดยรวม	.312	71	.756	-2.5000E-02	.1849	.1349

สรุปผลการทดสอบ : One-Sample Test ที่ระดับมาก (Value = 3.39) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว(อาจารย์และนักเรียน) ต่อโครงการฯ มีปัญหาอุปสรรคในภาพรวม ยอมรับ H_1 ปฏิเสธ H_0 เพราะค่า $t = .312$ และ ค่า Sig. = .756 มีค่ามากกว่า 0.05 สรุปการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 ตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว (อาจารย์และนักเรียน) มีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับไม่มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่านักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว(อาจารย์และนักเรียน) มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวของกรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาอุปสรรคในระดับไม่มาก จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ สมมุติฐานข้อที่ 2 ไม่แตกต่างจาก 3.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 สภาพปัญหาจากการสัมภาษณ์

4.5.1 ปัญหาด้านการควบคุม

ความสามารถในการแปลงนโยบายเป็นแผนงานการปฏิบัติ นโยบายบางเรื่อง ชุคครูฝึกไม่สามารถแปลงเป็นแผนงานการฝึกได้อย่างเหมาะสม นโยบายบางเรื่องเป็นเพียงนโยบาย โดยไม่สามารถแปลงเป็นการปฏิบัติได้ ประการหนึ่งอาจเกิดจากการขาดทักษะการแปลงนโยบายเป็นแผนงานการปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดกิจกรรมส่วนมากอาศัยเลียนแบบรูปแบบการฝึกทหารเป็นแม่แบบการฝึกโดยขาดการปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์สถานศึกษา และกลุ่มเยาวชนการฝึกมักประสบปัญหา ประกอบกับชุคครูฝึกอาศัยทักษะเป็นการเฉพาะตัวเป็นสำคัญ การกำหนดกิจกรรมค่อนข้างมีความหลากหลาย ขาดมาตรฐานรูปแบบการปฏิบัติเฉพาะ ซึ่งเมื่อหน่วยรับผิดชอบขาดรูปแบบมาตรฐานการปฏิบัติการฝึก จึงตกเป็นภาพของหัวหน้าชุคครูฝึกเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการฝึกเพื่อให้สำเร็จและไม่เกิดปัญหา ในทัศนะของชุคครูฝึก คือบรรลุลูกภารกิจสำเร็จด้วยดี

4.5.2 ปัญหาด้านความร่วมมือ

ความร่วมมือสมาชิกองค์การ เนื่องจากการกระจายรายได้ไม่สอดคล้อง กับความต้องการและการกระจายรายได้ไม่เหมาะสม ชุคครูฝึกไม่มีรายได้จากการเป็นชุคครูฝึก กรมรบพิเศษที่ 5 จัดสรรรายได้เป็นเงินบำรุงหน่วย เมื่อครบปีรายได้ไม่ตกถึงชุคครูฝึกอย่างทั่วถึง ปัญหาความร่วมมือในการฝึกจึงมีค่อนข้างน้อย การปฏิบัติจึงมักเป็นการปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการฝ่าฝืนขัดคำสั่ง การจัดการฝึกขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร การขาดความร่วมมือจากชุมชน (ครอบครัว) การดำเนินงานของสมาคมแม่บ้านกรมรบพิเศษที่ 5 ดำเนินการด้านประกอบอาหารประกอบด้วยสมาชิก 3 – 5 คน การจัดการเชิงธุรกิจสมาคมแม่บ้าน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวค่อนข้างจำกัด

4.5.3 ปัญหาด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กร

โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 ผูกพันกับโครงการท่องเที่ยวหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ตามสายการบังคับบัญชา การติดตามประเมินผลกระทำตามวงรอบการปฏิบัติตามหัวข้อการดำเนินการ ความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างการดำเนินการ ขาดงบประมาณการสนับสนุนจากหน่วยเหนือ และกลุ่มผลประโยชน์ใดๆ

4.5.4 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ด้านอาหาร อาจารย์หัวหน้ากลุ่มงานลูกเสือ เนตรนารีเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอาหาร ราคาค่อนข้างสูง และปริมาณมีค่อนข้างจำกัด ด้านการบรรจุวัตถุดิบประสงค์ร่วมกัน ในการฝึกการดำรงชีพในป่า มีการแนะนำและสาธิต วิธีการประกอบอาหารด้วยวัสดุธรรมชาติต่างๆ โดยหากมีการกำหนดวัตถุดิบประสงค์ร่วม จะเกิดประโยชน์อย่างสูงต่อกลุ่มผู้รับการฝึก ลูกเสือเนตรนารีต่อการได้ทดลองการประกอบอาหารในภูมิประเทศด้วยวัสดุในธรรมชาติ ด้านความและการปฏิบัติตนของชุดครูฝึก ควรมีการกำหนดบทบาทและภาวะของความเป็นครูฝึกอย่างเหมาะสมถูกต้อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มชุมชน (ครอบครัว) ทหาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.0 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.0 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.7 และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.7 มีอาชีพ เป็นแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.3 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.0 และมีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.7

กลุ่มอาจารย์และนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 71.0 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 29.0 อายุระหว่าง 10 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.2 และมีอายุระหว่าง 21 – 30 คิดเป็นร้อยละ 11.2 ตำแหน่งเป็นนักเรียน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาอาจารย์/ หน.กลุ่มวิชา คิดเป็นร้อยละ 13.1 และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 0.5 สถานศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 56.1 และสถานศึกษารัฐ คิดเป็นร้อยละ 43.5

กลุ่มครูฝึก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 83.3 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 16.7 อายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.5 และระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.6 มียศ ส.อ. คิดเป็นร้อยละ 63.9 และ จ.ส.ต. – จ.ส.อ. คิดเป็นร้อยละ 34.7 และ ยศ ร.ต. – ร.อ. คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมต้น – ปลาย คิดเป็นร้อยละ 68.1 และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.4

5.1.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5

กลุ่มชุมชน (ครอบครัว) ทหาร ส่วนใหญ่คิดว่าการดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยสามารถจัดลำดับตามระดับการมีปัญหาอุปสรรค ดังนี้ การดำเนินงานที่ผู้ตอบ แบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางได้แก่ รูปแบบกิจกรรมเสริมใน โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 และความเหมาะสมของชุดครูฝึกโครงการท่องเที่ยว การดำเนินงาน ด้านการเปิดโอกาสให้ชุมชน (ครอบครัว) ทหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว และความเหมาะสมสถานที่โครงการท่องเที่ยวและด้านงบประมาณที่กรมรบพิเศษที่ 5 ใช้ในการ ปรับปรุงโครงการท่องเที่ยว ส่วนที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยได้แก่

การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม($\bar{X} = 2.40$) ความรู้ความเข้าใจต่อองค์กร ($\bar{X} = 2.40$) และการประเมินผลโครงการ ($\bar{X} = 2.45$)

กลุ่มอาจารย์และนักเรียน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการประเมินผลภายหลังการฝึกเท่านั้นที่มีปัญหาในระดับน้อย

กลุ่มชุดครูฝึก ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวโดยรวมมีปัญหาอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลางโดยสามารถจัดลำดับได้ดังนี้ การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวโดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก ได้แก่ นโยบายการท่องเที่ยวสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกประการ และแผนงานที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ด้านความรู้ความสามารถของชุดครูฝึกและบุคลากรในโครงการท่องเที่ยว การดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ ความต่อเนื่องการปรับปรุงชุดครูฝึกโครงการท่องเที่ยว และลำดับต่อมาคือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการท่องเที่ยว

5.1.3 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

โดยการพิจารณาจากคะแนนค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมากในสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการท่องเที่ยว และสภาพภูมิทัศน์ความเป็นระเบียบสะอาดสวยงามพื้นที่โครงการท่องเที่ยว สำหรับการดำเนินงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ได้แก่ นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบหมุนเวียน(ปัจจุบัน) และมีความพึงพอใจ ต่อมาตรการประเมินผลภายหลังการฝึกในระดับปานกลางเช่นกัน

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่า กลุ่มชุมชน(ครอบครัว)ทหาร และกลุ่มชุดครูฝึก มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ในระดับปานกลาง แต่ในกลุ่มอาจารย์นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการท่องเที่ยวกลับพบมีความพึงพอใจในระดับมาก (ตารางที่ 4.10, 4.25 และ 4.23)

5.1.4 สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มชุมชน(ครอบครัว)ทหาร กลุ่มอาจารย์นักเรียน และกลุ่มชุดครูฝึกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการโครงการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง (ตารางที่ 4.9, 4.10, 4.11)

5.1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุง สามารถแยกประเด็นได้ดังนี้ การกระจายรายได้เหมาะสมเป็นธรรม การเปิดโอกาสให้ชุมชน (ครอบครัว) มีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการ

ท่องเที่ยวด้านต่างๆเพิ่มมากขึ้น การติดตั้งป้ายสัญลักษณ์พื้นที่ท่องเที่ยว การติดตั้งป้ายบอกเส้นทาง รวมทั้งป้ายเตือนต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการท่องเที่ยว

ความคิดเห็นสิ่งที่ควรปรับปรุงด้านกิจกรรมการฝึก การปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพพื้นที่ สถานที่โครงการ การปรับปรุงอาหาร ด้านราคาและปริมาณ และการปรับปรุงในเรื่องร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก การมีส่วนร่วมของชุมชน (ครอบครัว) ทหารโครงการท่องเที่ยว ความคิดเห็นแนวทางการปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในโครงการท่องเที่ยว การเปิดให้ชุมชน (ครอบครัว) มีส่วนร่วมมากขึ้น การปรับปรุงสถานที่ การจัดสรรและการกระจายรายได้ที่เหมาะสมเป็นรูปธรรมมากขึ้น การปรับปรุงเรื่องอาหาร การปรับปรุงการจัดชุดครุฝึก สำหรับการปรับปรุงสถานที่ พื้นที่เกี่ยวกับการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ท่องเที่ยว ป้ายเส้นทาง ป้ายเตือนการจราจร การปรับปรุง อาหารด้านราคา และรสชาติ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ผลจากการศึกษา สามารถอภิปรายรายละเอียดสภาพปัญหาและอุปสรรคด้านต่างๆ ดังนี้

จากการศึกษาปัญหาด้านสมรรถนะ ด้านบุคลากร พบว่าปัญหาชุดครุฝึก ขาดสภาพขวัญและกำลังใจในการฝึก การเป็นชุดครุฝึกกรมรมพิเศษที่ 5 ถือว่าเป็นงานในหน้าที่เพิ่มเติมและเป็นการปฏิบัติงานในวันเวลาราชการ เป็นการปฏิบัติงานตามปกติประจำอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีเบี้ยเลี้ยง สภาพปัญหาชุดครุฝึกเกิดความเหนื่อยชา ปฏิบัติการฝึกเพียงเพื่อให้บรรลุการฝึก สภาพขวัญกำลังใจตกต่ำ โครงการท่องเที่ยวได้รับสนับสนุนงบประมาณจากกรมรมพิเศษที่ 5 ในการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน อาคาร โรงเรือน โดยไม่มีการจัดสรรรายได้เป็นงบจัดการด้านต่างๆ มีการจัดเพียงแค่ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งชำรุด ขาดการวางแผนงานล่วงหน้า ด้านวัสดุอุปกรณ์ โครงการท่องเที่ยวอาศัยสิ่งอุปกรณ์จัดการฝึกร่วมกับหน่วยทหาร โดยเป็นการเบิกยืมสำหรับการฝึกเป็นครั้งคราว ซึ่งในบางรายการค่อนข้างชำรุดจากการใช้งาน แต่นับได้ว่าเป็นการใช้สิ่งอุปกรณ์ร่วมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดการ การให้ความสำคัญต่อธรรมชาติ โดยกรมรมพิเศษที่ 5 ได้มีมาตรการควบคุมการบุกรุก สภาพป่าธรรมชาติ เป็นวงรอบ เดือนละ 2 ครั้ง ตลอดจนมีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกหวงแหนในทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ แก่เยาวชน สถาบัน ผู้เข้ามาร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง การไม่ทำลายธรรมชาติ กระทบการกระทำที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การนำขยะพลาสติก ของเหลือใช้จากการเดินป่า ขวดน้ำ ถุงพลาสติก ออกจากพื้นที่ป่า เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบ

ต่อระบบนิเวศวิทยา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การให้ความรู้บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง มักคุเทศก์นำเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5 ต้องให้ความสำคัญในการฝึกอบรม การประสานรับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ นอกเหนือจากชุมชน(ครอบครัว) องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ตั้งหน่วย น่าจะเป็นหน่วยงานที่มีความสามารถต่อการมีส่วนร่วมดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ได้เป็นอย่างดี อาทิ การร่วมวางแผนจัดการท่องเที่ยว การจัดสรรงบประมาณร่วมในดำเนินการ เพื่อสนับสนุนรวมทั้ง การเข้ามีส่วนร่วมในการปรับปรุง ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ขาดแคลน การจัดการรายได้ นอกเหนือจากการมีส่วนร่วมของชุมชน(ครอบครัว)แล้วก็ตาม กรมรมพิเศษที่ 5 ควรปรับปรุงการกระจายรายได้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม เหตุเพราะไม่ว่าจะเป็นชุดครูฝึก ชุมชน(ครอบครัว) ต้องการมีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว เพื่อสภาพคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเกิดความร่วมมือร่วมใจต่อการดำเนินงาน ส่งผลต่อประสิทธิผลในภาพรวมของการท่องเที่ยวต่อไป

ผลการศึกษา รัตนา แสงวงศ์ (2543)การศึกษาวิจัยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กองพลรบพิเศษที่ 5 เป็นการจัดการท่องเที่ยวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีองค์ประกอบท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านต่าง ครอบคลุมที่สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยกำหนด 4 ด้าน คือ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและขบวนการ ด้านการมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาพบว่า โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 มีความเหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามที่สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยกำหนด โดยมีเหตุผลสนับสนุนถึงความเหมาะสมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความเหมาะสมกับกำลังพลชุดครูฝึกที่เป็นทหาร โดยส่วนมากผ่านประสบการณ์การฝึกในป่า การเดินป่า การสร้างที่พักแรมในป่า การปรุงอาหารในป่าในสถานการณ์ต่างๆเป็นอย่างดี จุดบกพร่องที่ควรปรับปรุง คือ การอบรมและเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศวิทยา ชีวภาพสิ่งแวดล้อม วงจรชีวิตสัตว์และแมลง ตลอดจนสามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ขณะเดินป่า ได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน

2. สภาพพื้นที่กรมรมพิเศษที่ 5 เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สภาพพื้นที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากโจรสลัด ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดสำหรับการจัดการท่องเที่ยว สภาพพื้นที่ป่าที่ยังคงอุดมสมบูรณ์มากที่สุด และไม่ไกลจากจังหวัดเชียงใหม่ปัจจุบัน ผลจากการที่กรมรมพิเศษที่ 5 ได้มีการลาดตระเวนตามวงรอบ 2 ครั้ง / เดือน มาตรการตรวจสอบการผ่าน เข้า – ออก การกำหนดช่วงเวลาการผ่าน เข้า – ออก พื้นที่กรมรมพิเศษที่ 5 นับเป็นมาตรการสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

3. การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 จำเป็นต้องมีงบประมาณสำหรับพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม นอกเหนือจากงบประมาณ

กรมรบพิเศษที่ 5 และหน่วยงานตามสายการบังคับบัญชาได้ดำเนินการเองแล้ว หน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันนับได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การประสานความร่วมมือในด้านต่างๆ การมีส่วนร่วมขึ้นการวางแผนการจัดการท่องเที่ยว กระทั่งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยว ภายใต้กฎระเบียบการรักษาความปลอดภัย องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างสอดคล้อง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืนเหมาะสม และนับเป็นการบริหารงานแบบบูรณาการ

4. นอกเหนือจากงบประมาณตามที่ได้กล่าวแล้ว (ข้อ3) การจัดการรายได้จากการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง เพื่อบริหารงานพัฒนาปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อีกทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวเป็นรูปธรรมต่อเนื่องและมั่นคง ลำพังการพัฒนาโดยอาศัยกำลังพลทหารกองประจำการซึ่งหน่วยมีอยู่อย่างจำกัด ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเรียบร้อย และต่อเนื่อง หากหน่วยมีการบริหารงาน ยกตัวอย่างรูปแบบรัฐวิสาหกิจ โดยระบบการจ้างงานเพิ่มการดำเนินการน่าจะประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลสรุปจากการศึกษาพบว่า การดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 มีปัญหาการดำเนินการในบางประการตามที่สรุปข้างต้น ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการท่องเที่ยวดำเนินการด้วยดี โดยมีข้อเสนอแนะ อาจส่งผลให้การดำเนินโครงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีการเปิดโอกาสให้ชุมชน ครอบครัว ได้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ รายละเอียดข้อเสนอแนะมีดังนี้

5.3.1 การมีส่วนร่วมกรมรบพิเศษที่ 5 ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนครอบครัวที่มีความสามารถ และประสงค์มีส่วนร่วมต่อการดำเนินการ โดยอาจเข้ามีส่วนร่วมการดำเนินการในรูปแบบสมาคมแม่บ้าน กรมรบพิเศษที่ 5 กลุ่มแม่บ้าน การร่วมลงทุนในเชิงธุรกิจทั่วไป การระดมความคิดของผู้ส่วนร่วมในการวางแผน อาทิ การร่วมลงทุน เพื่อสร้างสถานที่สัมมนา สถานที่พักเป็นกลุ่มอาคารในบรรยากาศ ธรรมชาติ ริมอ่างเก็บน้ำ โดยมีการบริหารจัดการแบบครบวงจร ซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างงานจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นทางสร้างรายได้ให้โครงการท่องเที่ยวกรมรบพิเศษที่ 5 ชุมชนและครอบครัวอย่างดี ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ควรเริ่มตั้งแต่ขึ้นการวางแผน จนถึงขั้นสุดท้ายการจัดการ

5.3.2 การกระจายรายได้ที่เหมาะสมเป็นธรรม กรมรบพิเศษที่ 5 ควรมีการจัดรายได้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผู้ร่วมดำเนินการมีสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และจัดรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อฟื้นฟูบำรุงธรรมชาติ

5.3.3 การแยกงานจากงานปกติประจำ กรมรบพิเศษที่ 5 ควรจัดงานโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5 เป็นส่วนงานแยกจากงานปกติประจำ เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน และสามารถทำได้ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการมากยิ่งขึ้น การปรับปรุงการพัฒนาเป็นธรรมมากขึ้น

5.3.4 การบริหารจัดการที่เหมาะสมเป็นธรรม กรมรบพิเศษที่ 5 ควรมีการปรับปรุงจัดการด้านต่าง ๆ อาทิ

- การกำหนดราคา โดยคำนวณราคา/คน/หัวอย่างเหมาะสม ไม่สูงมากเกินไป และไม่ต่ำมากเกินไป

- การกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ ควรมีการปรับปรุงให้ประสพผลคล้อยกลุ่มเป้าหมาย ลูกเสือ เนตรนารีหรือนักท่องเที่ยว กลุ่มอายุ และวัตถุประสงค์ พักผ่อน ศึกษารวมชาติ

- การจัดชุดครูฝึก ควรมีการคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะ ทักษะการฝึก ความรู้ ความประพฤติ เหมาะสมในการเป็นชุดครูฝึก โดยจัดเป็นวงรอบ 1-2 ปี เป็นผลดีต่อการปรับปรุงแก้ไขอบรมความผิดพลาดอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม มากกว่าที่จะดำเนินการเช่นในปัจจุบัน ใครก็เป็นชุดครูฝึกได้

5.3.5 การปรับปรุงภูมิทัศน์กรมรบพิเศษที่ 5 ควรจัดชุดทำงานเพื่อปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม สะอาด สวยงาม กระทั่งการปรับปรุงแต่งรวมชาติให้เป็นระเบียบ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สวยงาม การจัดการรวมชาติที่เหมาะสมจะเป็นแรงดึงดูดให้เกิดความประทับใจ จนกลับมาใช้บริการในโอกาสต่อไป

5.3.6 ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น ผ่านบริษัทท่องเที่ยว กรมประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ เอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น รวมทั้งควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้ข้อมูลโครงการท่องเที่ยว แก่ชุมชน ครอบครัว ทหาร ด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.

กรุงเทพฯ: บริษัทนรินทร์ปรินต์ติ้ง แอนด์ พับบลิสซิง จำกัด.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. การดำเนินการเรื่อง ECOTOURISM ในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ พริ้นต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกำหนดมาตรฐานวางแผนการพัฒนาความพร้อมของธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศภาคเหนือตอนบน เชียงใหม่.

คำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 1329/40 เรื่อง นโยบายการท่องเที่ยวของกองทัพบก.

โครงการท่องเที่ยวกรมพิเศษที่ 5 อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่.

โครงการท่องเที่ยวอ่าวมะนาว กองบิน 53 กรมยุทธทางอากาศ กองทัพอากาศ จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์.

จินตนา แสงวงศ์. 2543. “การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร: กรณีศึกษากองพลรบพิเศษ
ที่ 2”. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับ
สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. เชียงใหม่:

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปฐคดี อากมานนท์ มอนซอน และคณะ. 2535. โครงการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวเดินป่า

ต่อสภาวะแวดล้อมและประชาชนในท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และ

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล .

แผนแม่บทการท่องเที่ยวของกองทัพบก พ.ศ. 2544 – 2553.

แผนแม่บทการท่องเที่ยวหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ พ.ศ. 2544 – 2553.

ภราเดช พัทฒวิเชียร. 2539. “พัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน”. จุลสารการท่องเที่ยว.

ปีที่ 15 ฉบับที่ 6 หน้า 21-26.

มนัส สุวรรณ และคณะ. 2541. “แผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์

(เชียงใหม่)”. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล. 2538. ECOTOURISM: “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”. จุลสารการท่องเที่ยว.

ปีที่ 14. ฉบับที่ 3 หน้า 10-15.

ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุรยา. 2542. **ทฤษฎีและแนวความคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์**. เชียงใหม่:

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

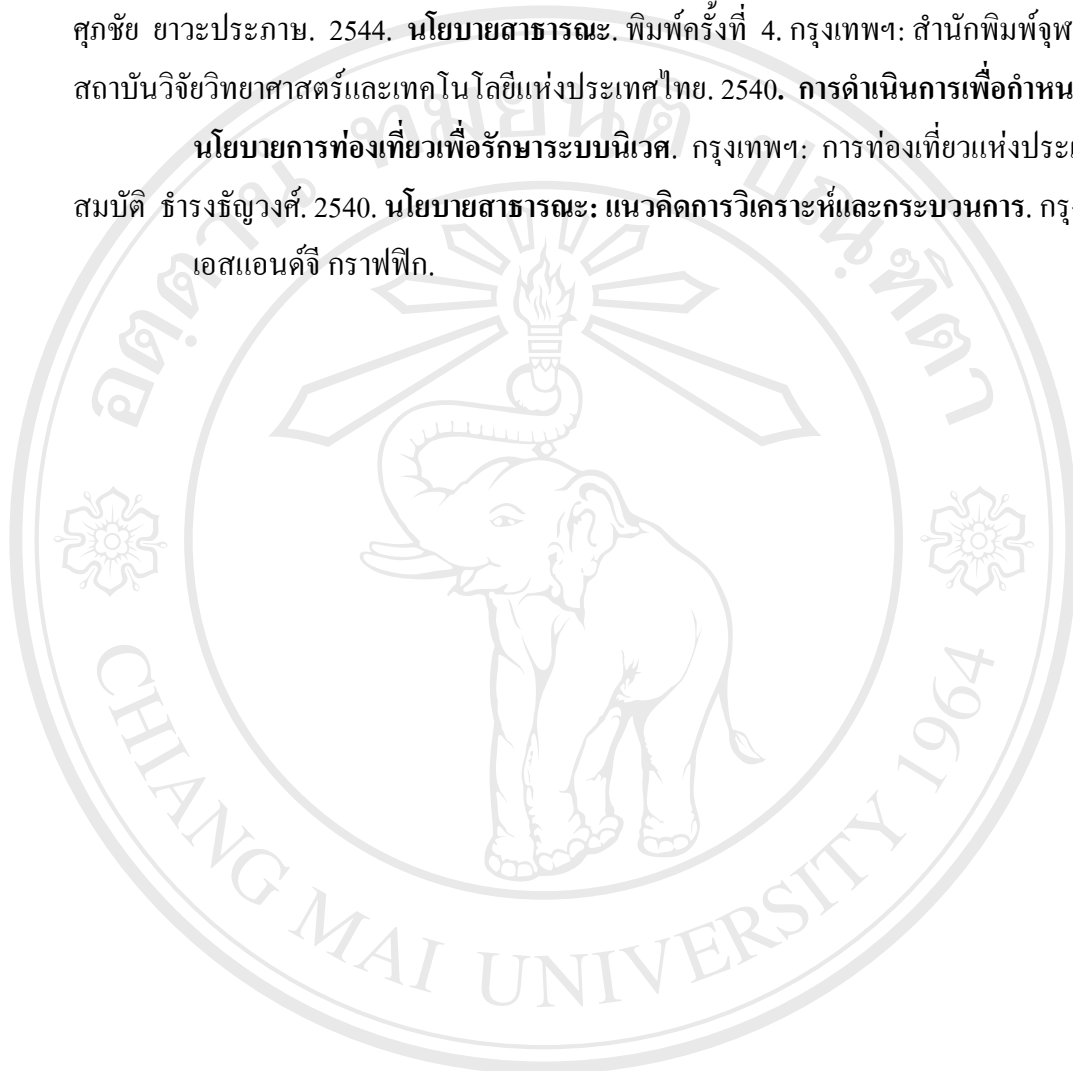
ศุภชัย ยาวะประภาส. 2544. **นโยบายสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2540. **การดำเนินการเพื่อกำหนด**

นโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. 2540. **นโยบายสาธารณะ: แนวคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ**. กรุงเทพฯ:

เอสแอนด์จี กราฟฟิค.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม ชุดครูฝึกโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่”

.....

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือใกล้เคียงสภาพมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
  1. ชาย
  2. หญิง
2. อายุ
  1. 20-30ปี
  2. 31-40ปี
  3. มากกว่า 40ปี
3. ยศ
  1. ส.อ.
  2. จ.ส.ต. - จสอ.
  3. ร.ต.- ร.อ.
  4. พ.ต.ชั้นไป
4. ตำแหน่ง
  1. ผบ.ชป. – รองฯ
  2. ส.ยก. – ขว.
  3. ส.อวน. – อวบ.
  4. พงว.
  5. ส.พยาบาล
  6. ส.ช่างทำลาย
  7. อื่น ๆ
5. ระดับรายได้
  1. ต่ำกว่า 5000 บาท
  2. 5000 – 10,000 บาท
  3. 10,000 – 20,000 บาท
  4. 20,000 – 25,000 บาท
  5. มากกว่า 25,000 บาท
6. ความพอเพียงของรายได้ประจำ
  1. ไม่พอเพียง
  2. พอเพียง
  3. เหลือ
7. วุฒิการศึกษา
  1. มัธยมต้น – ปปลาย
  2. อนุปริญญา
  3. ปริญญาตรี
  4. อื่น ๆ
8. สถานภาพ
  1. โสด
  2. สมรส
  3. หย่าร้าง
9. ความต้องการรายได้เสริมจากโครงการท่องเที่ยว ฯ
  1. ไม่ต้องการ
  2. เคย ฯ
  3. ต้องการ
10. ประสบการณ์ท่านเคยเป็นครูฝึกเยาวชนมาก่อนหรือไม่
  1. เคย
  2. ไม่เคย

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา
	<u>ปัญหาด้านสมรรถนะ</u>					
1.	ความพร้อมเพียงของจำนวนครูฝึกและบุคลากรในโครงการฯ					
2.	ความรู้ความสามารถของครูฝึกและบุคลากรในโครงการฯ					
3.	ความเพียงพองบประมาณสนับสนุนและพัฒนาโครงการฯ					
4.	ความเพียงพอวัสดุอุปกรณ์ จำเป็นต่อการใช้งานในโครงการฯ					
5.	ความเหมาะสมของสถานที่ สำหรับการจัดกิจกรรมโครงการฯ					
	<u>ปัญหาด้านนโยบายและการควบคุม</u>					
6.	นโยบายการท่องเที่ยวสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทุกประการ					
7.	ความต่อเนื่องของการปรับปรุงชุดครูฝึกโครงการฯ					
8.	การแก้ไขความผิดพลาดจากการฝึกครั้งที่ผ่านมา					
9.	ความสามารถประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์หลังการฝึก					
10.	แผนงานที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้แผนโครงการฯ					

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา
11.	<u>ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครูฝึก</u> ท่านสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฯ					
12.	ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการฯ					
13.	ระดับการมีส่วนร่วมในการลงทุนโครงการฯ ร้านอาหาร ที่พัก					
14.	การเปิดโอกาสให้ชุมชน(ทหารและครอบครัว) มีส่วนร่วมต่อโครงการฯ					
15.	ความสำคัญของโครงการท่องเที่ยวฯ เป็นภารกิจจริง					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมพิเศษที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1. สภาพพื้นที่ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสมแล้ว
  3. ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สะอาด สวยงาม
2. สภาพพื้นที่มีเอกลักษณ์ธรรมชาติ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี
  1. พื้นที่ขาดเอกลักษณ์ดึงดูดนักท่องเที่ยว
  2. พื้นที่มีเอกลักษณ์ (อ่างน้ำ สภาพน้ำ) ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี
3. สภาพพื้นที่ท่องเที่ยวกรมพิเศษที่ 5
  1. ไม่เป็นธรรมชาติ
  2. เป็นธรรมชาติสภาพดั้งเดิม
  3. ควรปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
4. สภาพอาคาร โรงเรียน ห้องอบรม พื้นที่ท่องเที่ยว
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสม/เพียงพอ
5. สภาพห้องน้ำ สุขา พื้นที่ท่องเที่ยว
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสม/เพียงพอ
6. บรรยากาศท่องเที่ยว
  1. ดื่นตื้น
  2. เฉย ๆ
  3. น่าเบื่อหน่าย
7. รูปแบบกิจกรรมที่โครงการฯ ดำเนินการแล้ว
  1. กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม
  2. กิจกรรมดำรงชีพในป่า
  3. กิจกรรมกระโดดหอสูง 34 ฟุต
  4. อื่น ๆ
8. รูปแบบกิจกรรมที่ท่านประสงค์ให้จัดเพิ่ม
  1. กิจกรรมขี่จักรยาน
  2. กิจกรรมยิงปืน
  3. กิจกรรมดูนก
  4. กิจกรรมด้านกีฬา
  5. อื่น ๆ
9. รายได้จากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสม
10. รายได้ที่ท่านคิดว่าเป็นธรรมมากที่สุด
  1. 50 บาท/คน/วัน
  2. 100 บาท/คน/วัน
  3. 150-200 บาท/คน/วัน
11. การปรับปรุงเครื่องช่วยฝึก
  1. ของเดิมดีแล้ว
  2. ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับเยาวชน
  3. ควรมีการสร้างเพิ่มเติม

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ข้อที่	รายการพิจารณา	ระดับความพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
1.	สภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่การฝึก					
2.	สภาพภูมิทัศน์ ความสะอาด สวยงาม พื้นที่โครงการฯ					
3.	สภาพอาคาร โรงเรือน/ห้องน้ำ ห้องส้วม พื้นที่ฝึก					
4.	นโยบายการดำเนินโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5					
5.	นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบหมุนเวียน นขต. (ปัจจุบัน)					
6.	นโยบายการจัดชุดครูฝึกแบบคัดเลือก วนรอบ 1-2 ปี / ครั้ง					
7.	ระดับการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมจากโครงการฯ					
8.	สภาพ สิ่งอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกในการฝึกฯ					
9.	มาตรการประเมินผลภายหลังการฝึกฯ					
10.	ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว					
11.	ความพึงพอใจในรายได้จากโครงการท่องเที่ยว					
12.	สภาพกิจกรรมประกอบการฝึกในโครงการฯ					
13.	สภาพขวัญและกำลังใจชุดครูฝึกต่อโครงการฯ					
14.	ทัศนคติของท่านต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5					
15.	การระดมความคิดเห็นจากกำลังพล ชุมชน ครอบครั้ว เป็นข้อพิจารณาร่วมในการกำหนดนโยบายท่องเที่ยว รพศ.5					

แนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

1. ท่านต้องการให้โครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.1 นโยบาย / การบริหาร โครงการท่องเที่ยว รพศ. 5

1.2 นโยบาย / การจัดการภายในโครงการท่องเที่ยว รพศ.5

1.2.1 การจัดครูฝึก แบบหมุนเวียน นขต. (ปัจจุบัน)

แบบคัดเลือก 1-2 ปี/ครั้ง

1.2.2 อาหาร ปริมาณ ราคา รสชาติ

1.2.3 เปิดให้ชุมชน ครอบครัวมีส่วนร่วมมากขึ้น

1.2.4 จัดสรรรายได้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

1.2.5 การปรับปรุงสถานที่ ป้ายบอกทาง ป้ายเตือน

สัญลักษณ์การท่องเที่ยว

1.2.6 อื่น ๆ (ระบุข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม ชุติชุมชน (ครอบครัว) โครงการท่องเที่ยวกรมพิเศษที่ 5

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมพิเศษที่ 5
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่”

.....

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือใกล้เคียงสภาพมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
  1. ชาย
  2. หญิง
2. อายุ
  1. ต่ำกว่า 20 ปี
  2. 20-30 ปี
  3. 31-40 ปี
  4. 40-50 ปี
  5. มากกว่า 50 ปี
3. จำนวนบุตร
  1. ไม่มีบุตร
  2. 1-2
  3. 3 คน
  4. อื่น ๆ
4. การศึกษาคณ
  1. ประถมศึกษา
  2. มัธยมศึกษา
  3. อนุปริญญา
  4. ปริญญาตรี อื่น ๆ
5. อาชีพ
  1. ว่างาน
  2. แม่บ้าน
  3. ค้าขาย
  4. ราชการ/รัฐวิสาหกิจ อื่น ๆ
6. รายได้
  1. ต่ำกว่า 5000 บาท
  2. 5000-10,000 บาท
  3. 10,000 - 15,000 บาท
  4. สูงกว่า 15,000 บาท
7. ความต้องการรายได้จากโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. เฉย ๆ
  2. ไม่ต้องการ
  3. ต้องการ
8. ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. ไม่มีส่วนร่วม
  2. มีส่วนร่วมน้อย
  3. มีส่วนร่วมมาก

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา
1.	การมีส่วนร่วมของชุมชนรอบครัวทหารกับโครงการท่องเที่ยว กรมรบพิเศษที่ 5					
2.	ความรู้ความเข้าใจต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ.5					
3.	การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม					
4.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการฯ					
5.	ประเภทงานการมีส่วนร่วมโครงการฯ					
6.	การประเมินผลโครงการ ฯ					
7.	งบประมาณที่ รพศ.5 ใช้ในการลงทุนปรับปรุงโครงการฯ					
8.	ความเหมาะสมของชุดครุฝึกโครงการฯ					
9.	รูปแบบกิจกรรมส่งเสริมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5					
10.	ความเหมาะสมด้านสถานที่โครงการฯ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพียงใด
  1. ไม่ทราบเรื่อง
  2. ทราบบ้าง
  3. ทราบเรื่องดี
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับโครงการท่องเที่ยว รพศ.5 มากเพียงใด
  1. ไม่ทราบเรื่อง
  2. ทราบบ้าง
  3. ทราบดี
3. ท่านมีความคิดเห็นต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5
  1. เฉย ๆ
  2. ไม่เห็นด้วย
  3. เห็นด้วย
  4. เห็นด้วยมาก
4. ท่านต้องการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. เฉย ๆ
  2. ไม่ต้องการ
  3. ต้องการ
5. ระดับการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. ไม่มีส่วนร่วม
  2. มีส่วนร่วมน้อย
  3. มีส่วนร่วมมาก
6. ระดับรายได้ที่ต้องการจากการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยวฯ
  1. 100 บาท/วัน
  2. 150 บาท/วัน
  3. 200 บาท/วัน
7. รูปแบบการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. กลุ่มบริการ
  2. กลุ่มผลิต/จำหน่ายอาหาร
  1. กลุ่มจำหน่ายของที่ระลึก
  2. กลุ่มวางแผน/จัดการ/บริหาร
8. รูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมในโครงการท่องเที่ยว รพศ.5
  1. เป็นบุคคล
  2. สมาคมแม่บ้าน รพศ. 5
  3. เป็นผู้ร่วมลงทุน
9. การบริหารจัดการรายได้โครงการท่องเที่ยว รพศ.5 สมควรเพื่อ
  1. ปรับปรุง / พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
  2. สวัสดิการกำลังพล / ครอบครัวย
  3. ปรับปรุง / พัฒนาหน่วย
10. การปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5
  1. ความสะอาด ความสวยงาม สถานที่
  2. การจัดการ โดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมมากขึ้น
  3. การจัดหาครูฝึกประจำวงรอบ 1 ปี

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ข้อที่	รายการพิจารณา	ระดับความพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
1.	ความพึงพอใจต่อโครงการท่องเที่ยว รพศ. 5					
2.	ความพอใจการมีส่วนร่วมโครงการท่องเที่ยว รพศ.5					
3.	ความพอใจต่อรายได้จากการมีส่วนร่วมในโครงการฯ					
4.	ความพอใจต่อการกระจายรายได้โครงการฯ					
5.	ความพอใจกิจกรรมการฝึกของโครงการฯ					
6.	ความพอใจต่อการสร้างงานของโครงการฯ					
7.	ความพอใจการบริหารจัดการโครงการฯ					
8.	ความพอใจต่อกิจกรรมการฝึกโครงการฯ					
9.	ความพอใจหากมีส่วนร่วมโครงการฯ มากกว่าปัจจุบัน					
10.	ความพอใจหากมีส่วนร่วมในชั้นวางแผนโครงการฯ					

แนวทางปรับปรุงโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

1. ท่านต้องให้โครงการฯปรับปรุงแก้ไขสิ่งใดบ้าง (สามารถตอบได้หลายข้อ)

1. การบริหารจัดการโครงการฯ
2. ป้ายสัญลักษณ์พื้นที่โครงการฯ
3. ป้ายบอกทางพื้นที่โครงการฯ
4. เปิดให้ชุมชน(ครอบครัว) เข้ามามีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ มากขึ้น
5. กระจายรายได้เหมาะสม ยุติธรรม
6. อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม ชุดอาจารย์และนักเรียนต่อโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

การวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการท่องเที่ยวของกรมรมพิเศษที่ 5
หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่”

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามตามความจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
  1. ชาย
  2. หญิง
2. อายุ
  1. ต่ำกว่า 10 ปี
  2. 10-20ปี
  3. 20-30ปี
  4. 31-40ปี
  5. มากกว่า 40ปี
3. ตำแหน่ง
  1. นักเรียน/นักศึกษา
  2. อาจารย์/ หน.กลุ่มวิชา
  3. ผู้บริหาร
4. รายได้ต่อเดือน
  1. ต่ำกว่า 1000 บาท
  2. 1000 - 5000 บาท
  3. 5000 – 10,000 บาท
  4. 10,000 – 15,000 บาท
  5. 15,0000 – 20,000 บาท
5. สถานศึกษา
  1. สถานศึกษาเอกชน
  2. สถานศึกษารัฐ
  3. องค์กรอื่น ๆ
6. วุฒิการศึกษา
  1. ประถมศึกษา
  2. มัธยมตอนต้น
  3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
  4. อนุปริญญา
  5. ปริญญาตรี
  6. สูงกว่าปริญญาตรี
7. ท่านเคยใช้บริการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5
  1. ไม่เคย
  2. เคย.....ครั้ง
8. ทราบเรื่องโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5
  1. โดยตนเอง
  2. จากผู้อื่น
  3. จากสื่อโฆษณา

ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

ข้อที่	การดำเนินงาน	ระดับปัญหา/อุปสรรค				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พบปัญหา
1.	จำนวนครูฝึกต่อจำนวนนักเรียน					
2.	ความรู้ความสามารถของชุดครูฝึก					
3.	ความประพฤติดุชครูฝึกโดยรวม					
4.	ความประพฤติดุชครูฝึก รายบุคคล					
5.	กิจกรรมการฝึกกระบวนวินัยรูปแบบต่างๆ					
6.	ความเหมาะสมของกิจกรรมและผู้รับ การฝึก					
7.	ความพอเพียงของอุปกรณ์สนับสนุน การฝึก					
8.	การควบคุมกำกับฝึกของผู้รับผิดชอบ					
9.	ความเหมาะสมของราคาต่อการพักรแรม / ครึ่ง					
10.	การประเมินผลภายหลังการฝึก					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5

1. การจัดชุดครูฝึก (ปัจจุบัน) ที่ท่านพบเห็น
  1. ต้องแก้ไข
  2. ดีแล้ว
2. ท่านคิดว่าการจัดชุดครูฝึกที่ดีควรเป็น
  1. ทหารคนใดก็เป็นครูฝึกได้
  2. คัดเลือกด้านความประพฤติ ความรู้, ความสามารถ, ทักษะ
3. ท่านคิดว่าควรบริหารรายได้จากโครงการฯ โดย
  1. เป็นเบี้ยเลี้ยงครูฝึก / สวัสดิการ ครอบครัว
  2. จัดทำอุปกรณ์/ปรับปรุงเพิ่มเติม
  3. พัฒนาหน่วยทหาร
4. ความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพียงใด
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสม
  3. ควรปรับปรุงให้สอดคล้องวัตถุประสงค์สถานศึกษา
5. ความเหมาะสมของอาหารและเครื่องดื่ม/ปริมาณ, ราคา
  1. ไม่เหมาะสม
  2. เหมาะสม
  3. ควรปรับปรุงปริมาณ/ราคา
6. ความเหมาะสมราคาค่าใช้จ่ายต่อการร่วมกิจกรรม 1 ครั้ง
  1. 150 บาท/คน/ครั้ง
  2. 200 บาท/คน/ครั้ง
  3. 250 บาท/คน/ครั้ง
7. รูปแบบกิจกรรมควรจัดเพิ่มในรายการ
  1. จักรยาน
  2. การไต่เขา
  3. การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ
8. ท่านคิดว่าหลังการฝึกครั้งนี้ ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง
  1. ความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม สถานที่
  2. การจัดชุดครูฝึกฯ
  3. การจัดกิจกรรมการฝึก
  4. อาหาร ปริมาณ / ราคา / การบริการ
9. สมมติท่านเป็นหัวหน้าโครงการฯ ควรปรับปรุงด้านใดบ้าง
  1. ภูมิทัศน์ สถานที่โครงการฯ
  2. การจัดชุดครูฝึกฯ
  3. กิจกรรมการฝึกฯ
  4. อาหาร
  5. ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก
10. ท่านคิดว่าโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วไป รวมทั้งสถาบันการศึกษาได้เพียงใด
  1. ดีมาก
  2. ดี
  3. ไม่แน่ใจ

ส่วนที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการท่องเที่ยว กรมรมพิเศษที่ 5

ข้อที่	รายการพิจารณา	ระดับความพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
1.	ความพึงพอใจโครงการท่องเที่ยวกรมรมพิเศษที่ 5 1.1 การต้อนรับ/ความเหมาะสม 1.2 สภาพที่พัก/ห้องน้ำ/ห้องสุขา 1.3 อาหารและน้ำ 1.4 สภาพธรรมชาติ, สิ่งแวดล้อม พื้นที่					
2.	ความพึงพอใจต่อการจัดการฝึกอบรมโครงการฯ 2.1 กิจกรรมปฐมนิเทศน์ 2.2 กิจกรรมสร้างระเบียบวินัย 2.3 กิจกรรมสร้างความสามัคคีของหมู่คณะ 2.4 กิจกรรมสร้างลักษณะผู้นำ, ผู้ตาม					
3.	ระดับความพึงพอใจต่อชุดครูฝึก 3.1 ความประพฤติครูฝึก 3.2 ความรู้ ความสามารถ ครูฝึก 3.3 ความรอบรู้เรื่องที่ฝึกสอน ถ่ายทอด 3.4 จิตสำนึกต่อความเป็นครูฝึก					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	พันตรีสมบัติ สิงห์แหลม รหัสประจำตัว 4684135
วัน เดือน ปีเกิด	22 ธันวาคม 2500
สถานที่เกิด	17 หมู่ที่ 7 ตำบลคงพระราม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	344/305 หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เหี้ย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์บำรุง จังหวัดปราจีนบุรี ปริญญาตรี สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประวัติรับราชการ	2518 – 2526 กรมรบพิเศษ (พลร่ม) ที่ 2 อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 2527 – 2545 กรมรบพิเศษที่ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 2545 – ปัจจุบัน โรงเรียนสงครามพิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved